

Nr 158.

Ankom till Riksdagens kansli den 30 maj 1913 kl. 11.30 f. m.

Memorial angående statsregleringen för år 1914.

(4:de Avd.)

I. Statsverkets inkomster.

I den till Riksdagen den 14 januari 1913 avlätna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t, med åberopande av de beslut, om vilka bilagt statsrådsprotokoll över finansärenden för samma dag lämnade närmare upplysning, och under de i samma protokoll angivna förutsättningar, föreslagit, att statsverkets inkomster för år 1914 måtte upptagas sålunda:

		Kronor	
A. Egentliga statsinkomster.			
I. Skatter:			
1. Mantalspeeningar	850,000: —		
2. Skatt på inkomst, förmögenhet och rörelse:			
a. Inkomst- och förmögenhetsskatt, <i>bevillning</i>	38,000,000: —		
b. Bevillning av fast egendom samt av inkomst, <i>bevillning</i>	1,450,000: —		
	Transport 40,300,000: —		
<i>Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 6 saml. 89 häft. (Nr 158.)</i>			1

		Kronor.
Transport 40,300,000: —		
c. Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, <i>bevillning</i>	300,000: —	
d. Stämpelmedel, <i>bevillning</i> (därav beräknad arvsskatt 7,000,000 kronor)	17,250,000: —	
3. <i>Tullar och acciser:</i>		
a. Tullmedel, <i>bevillning</i>	64,300,000: —	
b. Brännvinstillverkningskatt, <i>bevillning</i>	21,300,000: —	
c. Sockerskatt, <i>bevillning</i>	20,000,000: —	
d. Punschskatt, <i>bevillning</i>	1,800,000: —	
e. Maltskatt, <i>bevillning</i>	4,700,000: —	
4. <i>Lastpenningar</i>	700,000: —	170,650,000 —
II. Uppbörd i statens verksamhet:		
1. Fyr- och båkmedel	2,000,000: —	
2. Lotspenningar	1,200,000: —	
3. Bidrag till försäkringsinspektionen	53,000: —	
4. Bidrag till bankinspektionen	47,000: —	
5. Inkomst av myntning och justering	915,000: —	
6. Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	544,200: —	
7. Kontrollstämpelmedel	95,000: —	
8. Terminsavgifter från läroverken	500,000: —	
9. Avgifter för granskning av biografbilder	26,000: —	
10. Diverse inkomster	1,500,000: —	6,880,200 —
<i>Summa egentliga statsinkomster 177,530,200 kronor.</i>		
B. Inkomster av statens produktiva fonder.		
I. Statens affärsverksamhet:		
1. <i>Statens järnvägar:</i>		
inkomster	91,300,000: —	
driftkostnad	70,800,000: —	
överskott	20,500,000: —	
2. <i>Postverket:</i>		
inkomster, <i>bevillning</i>	27,308,000: —	
driftkostnad	24,308,000: —	
överskott	3,000,000: —	
Transport 23,500,000: —		177,530,200 —

				Kronor	
	Transport	23,500,000: —		177,530,200	—
3. <i>Telegrafverket:</i>					
inkomster	17,500,000: —				
driftkostnad	12,200,000: —				
överskott		5,300,000: —			
4. <i>Statens vattenfallsverk:</i>					
a. Trollhätte kanalverk:					
inkomster	456,000: —				
driftkostnad	295,000: —				
överskott		161,000: —			
b. Trollhätte kraftverk:					
inkomster	1,800,000: —				
driftkostnad	725,000: —				
överskott		1,075,000: —			
c. Trollhätte fastighetsförvaltning:					
inkomster	53,000: —				
driftkostnad	28,000: —				
överskott		25,000: —			
d. Vattenfall o. fastigheter inom Älvsborgs samt Göteborgs och Bohus län:					
inkomster	61,000: —				
driftkostnad	11,000: —				
överskott		50,000: —			
e. Vattenfall och fastigheter, inköpta för elektrisk drift vid statens järnvägar:					
inkomster	9,000: —				
driftkostnad	6,000: —				
överskott		3,000: —			
f. Södertälje kanalverk:					
inkomster	80,000: —				
driftkostnader	55,000: —				
överskott		25,000: —			
g. Diverse vattenfall och fastigheter:					
inkomster	25,000: —				
driftkostnader	9,000: —				
överskott		16,000: —			
	Transport	1,355,000: —	28,800,000: —	177,530,200	—

			Kronor	
	Transport 1,355,000: —	28,800,000: —	177,530,200	—
<i>Säger för vattenfallsverken:</i>				
	inkomster	2,484,000: —		
	driftkostnad	1,129,000: —		
	överskott	1,355,000: —		
5. Statens domäner:				
	inkomster	15,700,000: —		
	driftkostnad	6,457,000: —		
	överskott	9,243,000: —	39,398,000	—
II. Statens aktier:				
	Utdelning i Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag		1,850,000	—
III. Statens utlåningsfonder (överskott):				
	1. Nya odlingslånefonden	400,000: —		
	2. Torvindustrilånefonden	120,000: —		
	3. Rederilånefonden	600,000: —		
	4. Egnahemslånefonden	1,280,000: —		
	5. Fiskerilånefonden	80,000: —		
	6. Norrländska nyodlingsfonden	27,000: —		
	7. Jordförmedlingsfonden	40,000: —		
	8. Hantverkslånefonden	1,000: —		
	9. Järnvägslånefonden	1,685,000: —		
	10. Allmänna byggnadslånefonden	33,000: —		
	11. Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	20,000: —	4,286,000	—
IV. Arbetarförsäkringsfonden				
	<i>Summa inkomster av produktiva fonder 46.984,000 kronor.</i>		1,450,000	—
C. Andel i riksbankens vinst för år 1912				
			7,058,000	—
D. I anspråk tagna kapitaltillgångar:				
	I. Av järnvägslånefonden	626,000: —		
	II. Av allmänna byggnadslånefonden	36,000: —		
	III. Av reservationer å anslaget till allmänna läroverken	300,000: —	962,000	—
E. Lånemedel				
			42,683,000	—
Summa kronor			275,217,200	—

Åberopade statsrådsprotokollet innehåller i detta avseende följande:

»Inkomstberäkningen har vid de senaste årens statsregleringar utmärkt sig för mycken försiktighet. Man kan därvid knappast anses hava fullföljt det syfte med 1911 års budgetreform som avsåg, att inkomsterna borde beräknas så nära den sannolika verkligheten som möjligt och alltså i varje fall närmare maximum än vad tillförene i allmänhet varit fallet.

Att man under några år skulle behöva iakttaga en icke ringa varsamhet i förevarande avseende, torde hava varit förutsett vid nämnda reforms genomförande och sammanhänge med det ofördelaktiga statsökonomiska läge, som följde på depressionsåren 1907 och 1908. Det lär emellertid också vid sagda tillfälle hava framstått såsom klart, att man efter några år skulle bliva i tillfälle att göra beräkningarna i enlighet med den omförmälda grundsatsen om inkomsternas upptagande i riksstaten så nära den sannolika verkligheten som möjligt.

Inträdandet av de normala förhållandena för inkomstberäkningen, sådana de nu angivits, är beroende av den tidpunkt, då den från och med år 1912 inrättade statsverkets kassafond kan anses hava nått sin normala storlek. Denna fond, vilken som bekant utgör en sammanslagning av fonden för reserverade medel samt kassaförlagsfonden, är avsedd att tagas i anspråk för fyllande av brister i statsregleringarna. Med stöd av senare tiders erfarenhet har den s. k. riksstatskommittén i sitt betänkande den 4 oktober 1910 anslagit den behållning, vartill fonden under goda tider borde uppgå, till 40 å 50 miljoner kronor.

Det belopp, vartill fonden i närvarande stund uppgår, kan ej med bestämdhet uppgivas.

Vid 1911 års utgång utgjorde emellertid kassaförlagsfondens behållning 15,000,000 kronor och fonden för reserverade medel uppgick vid samma tidpunkt till i runt tal 18,750,000 kronor. Den samlade kassafonden uppgick alltså vid 1912 års ingång till i runt tal 33,750,000 kronor.

Det torde knappast vara för djärvt att antaga, att fonden vid sistnämnda års utgång kommer att uppgå till åtminstone 40,000,000 kronor. Det visar sig nämligen redan nu att å vissa inkomstitlar i 1912 års riksstat komma att uppstå avsevärda överskott. I sådant hänseende är jag i tillfälle att meddela, att för nämnda år tullmedlen visa ett överskott å omkring 4,000,000 kronor och att nettoinkomsten av statens järnvägar uppgår till ett ungefärligen lika stort överskott.

Då kassafonden alltså nu har beräknats uppgå till eller åtminstone starkt närma sig den storlek, densamma under goda tider ansetts

böra äga, lär den hänsyn, man vid de närmast föregående två statsregleringarna vid inkomstberäkningen måst taga till behovet av fondens konsolidering, icke numera göra sig gällande i samma grad som då.

Med hänsyn till nu anförda förhållanden anser jag tidpunkten vara inne för förverkligande av det önskemålet, att riksstatens inkomstsida i mesta möjliga mån varder ett uttryck för vad i verkligheten kommer att tillföras statsverket under de särskilda inkomstitlarna, och jag anser det vara så mycket mindre risk att redan nu förfara på sådant sätt vid inkomstberäkningen, som tiderna fortfarande kunna betecknas som goda.

Med den uppfattning, som jag sålunda utvecklat, har jag ansett mig kunna, utan att behörig försiktighet varder åsidosatt, i åtskilliga fall beräkna inkomsterna högre än statskontoret gjort.

De särskilda skäl, som utöver nu angivna allmänna grunder härvid varit bestämmande för mig, skall jag tillåta mig att närmare beröra i samband med behandlingen av de särskilda inkomstitlarna, till vilka jag nu ber att få övergå.

A. *Egentliga statsinkomsterna.*

Bland de inkomstitlar, som uppföras under rubriken skatter i riksstaten, hava i statskontorets förslag i fråga om 1914 års riksstat endast tvenne nämligen bevillning för särskilda förmåner och rättigheter samt brännvinstillverkningsskatten upptagits till samma belopp som i riksstaten för år 1913. Beträffande somliga har statskontoret föreslagit höjning, beträffande andra sänkning i förhållande till beloppen i 1913 års riksstat.

Vad angår inkomstiteln *bevillning för särskilda förmåner och rättigheter* kunde visserligen med hänsyn till de belopp, med vilka inkomsterna under densamma influtit, ifrågasättas någon förhöjning. Då jag emellertid har för avsikt att föreslå framläggande av proposition till innevarande års Riksdag om viss ändring i förordningen den 23 oktober 1908 angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, och denna ändring åtminstone i någon mån kan verka sänkande på ifrågavarande bevillning, har jag icke ansett mig böra föreslå någon ändring i vad statskontoret härutinnan föreslagit, i följd varav jag upptager förevarande inkomstitel med samma belopp som i 1913 års riksstat.

Jämväl *brännvinstillverkningsskatten* beräknar jag i anslutning till statskontorets förslag till samma belopp som i 1913 års riksstat.

I olikhet mot statskontoret har jag i mitt förslag upptagit *sockerskatten* till samma belopp, som fastställes i 1913 års riksstat. Den nedgång i sockerkonsumtionen, som synes hava ägt rum under år 1912 och som föranlett statskontoret att föreslå sänkning av förevarande inkomsttitel, är i sig själv icke så stor, att den behöver i någon nämnvärd grad inverka på inkomstberäkningen. Man synes heller icke hava anledning att betrakta nedgången i konsumtionen annat än som en tillfällighet. Jag har med avseende härå ansett i stort sett enahanda skäl till förevarande inkomsttitels upptagande till 20,000,000 kronor föreligga som då 1913 års riksstat fastställdes.

Vad statskontoret anfört till stöd för sitt förslag om *mantalspenningarnas* upptagande med förhöjt belopp föranleder icke någon min erinran. Jag upptager alltså nämnda inkomsttitel till 850,000 kronor.

Inkomst- och förmögenhetsskatten har av statskontoret beräknats till 36,000,000 kronor. Häri anser jag en höjning med 2,000,000 kronor kunna utan risk ifrågasättas.

Denna inkomsttitels avkastning är ju av beskaffenhet att automatiskt stiga med landets ekonomiska utveckling och ökade välstånd. Alldeles oavsett rådande högkonjunktur torde man således kunna räkna med en stadigvarande höjning av densamma. Men härtill kommer ännu en faktor, som vid denna inkomsttitels bestämmande icke bör lämnas obeaktad. Det är nämligen att antaga, att, i den mån allmänhetens förtroget ökas, deklarationerna skola i vidgad utsträckning bliva ett uttryck för skattedragarnas verkliga skatteplikt. Att en sådan utveckling i stort sett kommer att verka förhöjning i skattebeloppen, synes vara sannolikt. Naturligt är ock, att taxeringsmyndigheternas ökade erfarenhet vid tillämpningen av den nya skattelagstiftningen skall verka i samma riktning.

Statskontoret har vid beräkningen av förevarande inkomsttitel för år 1914 utgått från det år 1912 uttaxerade beloppet med frånräknande av en viss summa för avkortningar — något över 35,000,000 kronor — och därvid räknat med en förhöjning av icke fullt en miljon kronor. Det sålunda för år 1914 beräknade beloppet av 36,000,000 kronor torde med säkerhet vara för lågt. Då skattesumman från år 1911 till år 1912 stigit med omkring $2\frac{1}{2}$ miljoner kronor, torde

man icke träda försiktigheten för nära, om man beräknar inkomst- och förmögenhetsskatten för år 1914 till 38,000,000 kronor.

Statskontorets förslag om upptagande av inkomsttiteln *bevillning av fast egendom samt av inkomst* med ett till 1,450,000 kronor förhöjt belopp kan jag biträda.

Den i tidigare riksstater upptagna inkomsttiteln *stämpelmedel* uppdelades i 1912 års riksstat i tvenne nya titlar, arvsskatt och övriga stämpelmedel. Enahanda inkomsttitlar förekomma i 1913 års riksstat. Om anledningen till den gjorda uppdelningen har statskontoret i sin förut åberopade skrivelse redogjort. Nu har statskontoret i skrivelse den 25 januari 1912 framhållit, att, om icke den siffra, som i rikshuvudboken angiver det belopp, varmed varje inkomsttitel influtit, skall för arvsskatten få en helt annan karaktär — statistisk i stället för räknenskapsmässig — än för alla övriga i rikshuvudboken upptagna inkomsttitlar, arvsskattens uppförande i riksstaten såsom särskild inkomsttitel oundgängligen måste hava till följd, att för dess uppbörd särskilda stämplat anskaffas. Detta innebär emellertid, anför statskontoret vidare, icke blott direkta kostnader för statsverket. Det medför även ökat besvär för stämpelförsäljarna, d. v. s. i detta fall domarna, vilka dessutom måste öka sitt lager av stämplat och till följd därav även den borgen, de för detta lager ställa. För statskontorets stämpel-expedition ökas givetvis arbetet, då ett nytt slag av stämplat med 36 olika valörer tillkommer. En ökning av personalen blir nödvändig, och såväl till följd därav som för beredande av plats för ett större lager stämplat måste, då utrymmet redan nu är ytterst knappt, stämpel-expeditionens lokalfråga tagas i förnyat övervägande. Lösningen av denna fråga försvåras därav, att inom den av statskontoret disponerade våning icke finnes tillfälle till utvidgning.

De svårigheter, som äro förenade med arvsskattens upptagande såsom särskild inkomsttitel i riksstaten, påpekades i statskontorets underdåniga utlåtande den 13 november 1894 angående ifrågasatt upptagande i riksstaten av arvsskatten såsom särskild inkomsttitel. I enlighet med vad statskontoret i nämnda utlåtande föreslog fann även Kungl. Maj:t Riksdagens då gjorda framställning i fråga om arvsskattens upptagande såsom särskild inkomsttitel i riksstaten icke till annan åtgärd föranleda än att vissa ändringar vidtogos med avseende på den statistik, som utarbetas inom finansdepartementet. Måhända skulle, framhåller statskontoret ytterligare, därest Kungl. Maj:t tackes

finna, att de med nya stämpelars anskaffande förenade svårigheterna åtminstone icke blivit mindre sedan år 1894, även nu samma statistik kunna anses lämna tillräcklig upplysning, sedan den undergått den modifikation, som må krävas med hänsyn till den betydelse, som kan komma att inläggas i begreppet och ordet arvsskatt.

För undvikande av de sålunda framhållna svårigheterna föreslår statskontoret, att nu förevarande båda inkomstitlar sammanföras i riksstaten sålunda:

Stämpelmedel, *bevillning* (därav beräknad arvsskatt — — kronor)
— — — — kronor.

Då det med uppdelningen av den tidigare inkomstiteln stämpelmedel avsedda syfte helt torde vinnas genom en sådan anordning, som statskontoret föreslagit, förordar jag ämbetsverkets framställning i denna del.

Vad beträffar arvsskattens redovisning i rikshuvudboken för åren 1912 och 1913, vilken redovisning under alla förhållanden icke synes kunna bli annat än huvudsakligen statistisk, skall jag tillåta mig att i annat sammanhang framlägga förslag.

Då jag nu går att beräkna det belopp, varmed stämpelmedlen böra upptagas i riksstaten, ber jag till en början få anmäla en Riksdagens skrivelse av den 18 maj 1912, däri Riksdagen anhållit, att Kungl. Maj:t måtte taga under övervägande, huruvida stämpelskatten för inrikes växlar kunde upphävas och ersättning för de genom densamma inflytande medel beredas statsverket på sådant sätt, att växelstämpeln även för den närmaste framtiden kunde beräknas icke bli behöfelig för statsregleringen.

Över denna Riksdagens framställning har statskontoret den 10 oktober 1912 avgivit infortrat underdånigt utlåtande och därvid anført följande:

»Vid bedömande av frågan, huruvida den statsinkomst, som för närvarande beredes genom stämpelavgiften för inrikes växlar, må kunna undvaras för statsregleringen, är det främst av vikt att behålla i minnet det av erfarenheten i alla länder, vårt ej mindre än andra, bekräftade förhållande, att i vår tid statsverksamheten har en given tendens att utsträckas över allt mera vidgade områden. Att icke nämna nya samhällsuppgifter av mindre räckvidd, öppnar sig för staten i en efter allt att döma nära liggande framtid ett verksamhetsområde av synnerligen vidsträckt omfattning uti de olika grenarna av den sociala försäkringen, såsom ålderdoms- och invaliditetsförsäkring, en eventuellt omlagd olycksfalls- och sjukförsäkring med flera arter av den s. k. arbetareförsäkringen. Vittgående reformer påyrkas på nykterhetslagstiftningens område, vilka, genomförda, skulle i större eller mindre grad minska statens inkomster av rusdrycksbeskattningen, eventuellt

dela till deras fullständiga upphörande. De med allt större styrka framträdande klagomålen över kommunernas, respektive väghållningsdistriktens överbelastning av utgifter för folkundervisning, fattigvård och väghållning och ej minst över den stora olikheten i de olika kommunernas och distriktens belastning i dessa hänseenden torde, efter vad som kan förutses, förr eller senare komma att leda därtill, att staten övertager större eller mindre del av dessa kostnader, en åtgärd, som visserligen skulle huvudsakligen innebära en överflyttning av utgifter från kommunernas budgeter till riksstaten, men dock skulle kräva disposition av statsinkomster för ändamålet. Med tämlig visshet kan förutses, att i en närmare eller fjärmare framtid krav med styrka skola komma att framställas på nedsättningen i livsmedelsbeskattningen, vilka krav, i den mån desamma vinna gehör, givetvis skulle leda till betydliga inkomstminskningar för staten.

Om man från sålunda angivna, redan nu på dagordningen stående eller i framtiden skönjbara åtgärder, vilka, evad de innebära direkta statsutgifter eller upphörande av vissa statsinkomster, sammanlagt komma att ställa efter våra förhållanden ofantliga krav på statskassan, vänder blicken till frågan om de utvägar, som äro att påräkna för att möta dessa krav, te sig förhållandena på helt annat sätt. Då den ökning i avkastningen av statens redan befintliga inkomstkällor, som man normalt kan beräkna, i det stora hela sett måste komma att tagas i anspråk för den normala ökningen av statsutgifterna, är det en självklar sak, att för statsverksamhetens utsträckning till nya områden och för tillgodoseendet av övriga ovan antydda önskemål i det väsentliga måste beredas nya tillgångar. Låter sig detta icke göra, kunna icke heller de nya kraven på staten, huru grundade i tidsomständigheterna de än må vara, realiseras. Några i siffror uttryckta beräkningar kunna icke lämpligen i detta sammanhang framläggas, men även en blott ytlig betraktelse giver omedelbart vid handen, att synnerligen stora svårigheter måste komma att möta, då det gäller att bereda de erforderliga nya tillgångarna för staten. Med undantag för en förhöjd beskattning å tobak torde icke mycket stå att för ändamålet vinna på den indirekta beskattningens område. Bortser man från en i vissa länder förekommande utsträckning av progressionen i skatteskalan till inkomster av en storlek, som icke eller blott sällan i vårt land äro att finna, kan vår inkomst- och förmögenhetsbeskattning, vad skattesatsernas storlek beträffar, fullt jämföras med den högsta i andra länder förekommande. Om ock en höjning av denna beskattning naturligtvis kan tänkas, är det på grund av åtskilliga här inverkanande faktorer att befara, att en mera avsevärd sådan höjning icke skulle medföra motsvarande ökning av skatteresultatet. På området för statens industriella verksamhetsområde kan måhända, ehuru icke med någon större grad av visshet, en framtida inkomstökning av någon betydighet vara att motse, därvid emellertid, vad angår den mest betydande bland statens industriella rörelsegrenar, eller järnvägs- trafik, icke bör lämnas ur sikte, att inkomststegringen löper fara att i större eller mindre mån neutraliseras av de starka intressen, som genom krav på taxenedsättningar och anläggning av nya, ofta improduktiva järnvägslinjer verka i motsatt riktning.

Vid jämförelse med de utvägar, som i andra länder anlitas till de allt mera stegrade statsbehovens fyllande, faller, såsom ofta blivit erinrat, i ögonen, hurusom den hos oss jämförelsevis föga anlidade stämpelskatten i andra länder spelar en mycket betydande roll och i vissa länder rent av är den till storleken främsta av

statens inkomstskällor. Med avseende på den i nutidens stater i det stora hela likartade utvecklingsgången på det statsfinansiella området kan det, trots den utpräglade motvilja mot denna skatteform, som hos oss ofta kommit till synes, icke förutsättas, att vårt land skall kunna undgå att i en betydligt större utsträckning än för närvarande anlita denna skattekälla. Av synnerlig vikt borde därför de skäl vara, som skulle föranleda till avskaffandet av en hos oss redan befintlig stämpelavgift, vilken, såsom förhållandet är med stämpelavgiften för inrikes växlar, förekommer i alla andra länder utom Finland.

Under loppet av de senast förflutna aderton åren har stämpelavgift för inrikes växlar hos oss två gånger införts och en gång avskaffats. Vid alla dessa tillfällen hava skälen för och emot denna avgift utförligt avhandlats, varför statskontoret anser sig sakna anledning att närmare inlåta sig på denna fråga. Statskontoret vill allenast med avseende på de anmärkningar, som blivit framställda mot växelstämpeln, i största allmänhet erinra, hurusom, då bland alla statsskatter allenast inkomst- och förmögenhetsskatten utgöres eller åtminstone är avsedd att utgöras i direkt förhållande till den skattskyldiges skatteförmåga, ingen svårighet möter att i fråga om alla övriga skatteformer påvisa mycket talrika fall, då skatten träffar på håll, där ringa eller ingen skatteförmåga finnes. Sådana tillfällen böra genom skattens anläggningssätt inskränkas till minsta möjliga antal, men helt uteslutas kunna de aldrig, och dock måste skatteformer, som äro behäftade med dylika brister, anlitas, om statens verksamhet skall kunna fortgå. Vore det nu så, att växlar uteslutande eller huvudsakligen användes i fall, för vilka detta institut kommit till, eller med andra ord om varje växel representerade en affär, skulle de mot växelstämpeln anförda olägenheterna, enligt statskontorets mening, böra tillmätas mindre betydelse, då affärsrörelsen i vårt land lika väl som i andra länder väl finge finna sig till rätta med de olägenheter, som växelstämpeln onekligen i åtskilliga fall medför. Nu är emellertid förhållandet, att i Sverige, efter vad allmänt är känt, växelformen erhållit en användning, som sträcker sig långt utöver den, för vilken dessa papper äro avsedda, och förekommer i fall, där för visso ingen skatteförmåga är till finnandes. Detta må beklagas och bör föranleda till motarbetande i görligaste mån av ett dylikt, i många avseenden osunt kreditbruk, men bör enligt statskontorets mening icke föranleda därtill, att staten avstår från en inkomst, varav den är i behov.

Det är möjligt att, helst om övriga statsinkomster inflyta rikligt, stämpelavgiften skulle i statsregleringen för ett eller annat av de närmaste åren kunna undvaras. Intet syntes dock statskontoret vissare än, att växelstämpeln, om den avskaffas, i en antagligen nära framtid därefter kommer att återinföras för att framgent bibehållas. Olämpligheten av dylika växlingar har blivit av Riksdagen i dess förevarande skrivelse framhållen, uti vilket uttalande statskontoret instämmer.»

Jag har ansett mig böra i sin helhet återgiva statskontorets förevarande utlåtande, enär detsamma synes mig lämna en allsidig belysning av frågan om möjligheten och lämpligheten av ifrågavarande stämpelskatts avskaffande. Jag har därutöver endast att tillägga, att växelstämpelskatten, som för närvarande lär inbringa omkring 2,000,000 kronor om året, för uppgörande av 1914 års budget med

dess stegrade anslagskrav är behöflig och att de förhandenvarande utsikterna att ersätta denna skatt med annan statsinkomst äro ringa.

Med hänsyn härtill anser jag mig icke för närvarande kunna tillstyrka åtgärder i det av Riksdagen angivna syfte.

Statskontorets beräkning av stämpelmedlen och den del av desamma, som skulle belöpa sig på arvsskatten, föranleder icke annan erinran från min sida, än att beräkningen måhända är något försiktigare, än omständigheterna nödvändigt kräva.

Då statskontoret upptagit *tullmedlen* till 63,000,000 kronor, har ämbetsverket utgått från det antagandet, att tulluppbörden för år 1912 skulle uppgå till inemot 65,000,000 kronor. Nu har den emellertid enligt mig lämnade uppgifter från generaltullstyrelsen i verkligheten utgjort 66,002,543 kronor 67 öre eller i runt tal 66,000,000 kronor.

Vid uppgörande av statsregleringarna för åren 1912 och 1913 hava tullmedlen upptagits till ungefärligen det belopp, till vilket tulluppbörden i verkligheten uppgått respektive åren 1910 och 1911. Nämda två år uppgingo de debiterade tullmedlen till i runt tal respektive 61,650,000 och 61,775,000 kronor. För såväl år 1912 som år 1913 upptogos tullmedlen å riksstaten med ett belopp av 62,000,000.

Med samma beräkningsgrund, som vid sagda tillfällen kom till tillämpning, skulle under i övrigt lika förutsättningar tullmedlen kunna beräknas för år 1914 till minst 66,000,000.

Då stegringen å inkomsttiteln i fråga emellertid under år 1912 varit osedvanligt stor, synes mig försiktigheten bjuda att räkna med möjligheten, att tullmedlen icke skola bibehålla sig vid förevarande höga belopp. En reduktion med 1,000,000 kronor torde vara påkallad av nu berörda hänsyn.

Emellertid ifrågasätter jag en ytterligare minskning i detta belopp av 65,000,000 kronor, som med nu angivna beräkning skulle bliva tullmedlens slutsumma, i det jag upptager lastpenningarna, som hittills ingått i tullmedlen, såsom en särskild inkomsttitel på riksstaten.

Lastpenningarna utgjorde under år 1911 705,975 kronor och torde för år 1914 kunna lämpligen beräknas till 700,000 kronor.

Vid sådant förhållande upptar jag i mitt förslag tullmedlen till 64,300,000 kronor.

Denna nya inkomsttitel *lastpenningar* torde böra erhålla sin plats å riksstaten efter inkomsttiteln stämpelmedlen.

Statskontorets förslag rörande *punschskatten* föranleder icke någon min erinran, vadan jag beräknar densamma för år 1914 till 1,800,000 kronor.

Statskontorets förslag om *maltskattens* upptagande till 4,700,000 kronor kan jag likaledes biträda.

Beträffande de under rubriken uppbörd i statens verksamhet upptagna inkomstittlarna *bidrag till försäkringsinspektionen, bidrag till bankinspektionen, inkomst av myntning och justering, kontrollstämpelmedel, terminsavgifter från läroverken och diverse inkomster* har jag icke att föreslå någon förändring i de belopp, med vilka dessa titlar finnas upptagna i 1913 års riksstat. Jag har härutinnan följt statskontorets förslag.

Jämväl *fyr- och båkmedlen* hava av statskontoret beräknats med samma belopp som i nu gällande riksstat eller 1,800,000 kronor.

Den av chefen för sjöförsvarsdepartementet tillsatta s. k. lotsverkets löneregleringskommission har emellertid enligt mig tillhandakommet utdrag av kommissionens protokoll den 18 december 1912 beräknat förevarande inkomstitel för år 1914 till 1,900,000 kronor och därvid utgått från, bland annat, att ifrågavarande avgifter för år 1911 uppgått till belopp, överstigande nämnda summa.

Då *fyr- och båkmedlen* emellertid i verkligheten uppgått år 1912 till omkring 2,150,000 kronor, tvekar jag icke att beräkna denna inkomstitel för år 1914 till 2,000,000 kronor.

Omkostnaderna för lots- och fyrinrättningen bestridas nu av *fyr- och båkmedel*. Enligt vad chefen för sjöförsvarsdepartementet meddelat mig, är det hans avsikt att föreslå ny lönereglering för lotsverket och därvid uppförande av anslag å riksstaten för ändamålet utan den bestämmelsen, att vissa medel skola för ändamålet användas. *Fyr- och båkavgifterna* skulle under sådan förutsättning icke reserveras för lotsverkets behov.

Nyssnämnda kommission har enligt berörda protokollsutdrag utgått från att de s. k. *lotspenningarna*, vilka hittills behållits å den plats, där uppbörden skett, såsom avlöning åt därstädes anställda lotsar och icke upptagits såsom inkomst vare sig i riksstaten eller hos lotsstyrelsen, skulle med undantag av viss mindre del, som fortfarande skulle få behållas av lotsarna å platsen, ingå till lotsstyrelsen för att

enligt av Riksdagen fastställd stat användas till avlönande av lotsverkets personal.

Chefen för sjöförsvarsdepartementet har meddelat mig, att han har för avsikt att föreslå proposition till innevarande års Riksdag angående lönereglering för lotsverket, i vilken förutsättes, att den väsentligare delen av lotspenningarna skall ingå som inkomst till statsverket, utan att, på sätt kommissionen föreslagit, desamma uttryckligen angivas skola användas för lotsverkets behov.

Den läggning av saken, som sålunda givits av chefen för sjöförsvarsdepartementet, anser jag ändamålsenlig.

Jag har alltså utgått från att å riksstaten för år 1914 upptages under beteckning *lotspenningar* en ny inkomsttitel, som bör erhålla sin plats närmast efter fyr- och båkmedel.

Vad beträffar det belopp, till vilket den nya inkomsttiteln bör upptagas, har omförmälda kommission beräknat densamma för år 1914 till 1,200,000 kronor. Kommissionen har härvid åberopat det sakförhållandet, att lotspenningarna för år 1911 uppgått till 1,253,720 kronor samt i medeltal under åren 1907—1911 utgjort 1,197,287 kronor för år.

Med hänsyn till den starka utveckling, i vilken vår sjöfart är stadd och som direkt inverkar på ifrågavarande inkomster, torde den sålunda gjorda beräkningen kunna godtagas, ehuru intill 20 procent av lotspenningarna äro beräknade att tillfalla lotspersonalen. Jag upptager alltså den nya inkomsttiteln med 1,200,000 kronor.

Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifterna hava hittills upptagits till samma belopp som anslaget på sjunde huvudtiteln till upprätthållande av patent- och registreringsverkets verksamhet. Så är ock avsikten att fortfarande hava saken ordnad.

Statskontoret har upptagit denna inkomsttitel till det av ämbetsverket antagna beloppet för utgiftsanslaget för patent- och registreringsverket, 435,700 kronor.

Det är min avsikt att längre fram i dag föreslå, att i avbidan på kommande proposition i ämnet för sistnämnda ämbetsverks behov beräknas ett belopp av 544,200 kronor bland sjunde huvudtitelns ordinarie anslag. Till detta belopp bör ock förevarande inkomsttitel beräknas.

Den höjning av inkomsttiteln *avgifter för granskning av biografbilder*, som statskontoret ifrågasatt, giver icke anledning till någon erinran från min sida.

Under förutsättning att de av mig nu förordade beräkningar gillas, skulle de egentliga statsinkomsterna upptagas till 177,530,200 kronor.

B. *Inkomster av statens produktiva fonder.*

För *statens järnvägar* har statskontoret i enlighet med järnvägsstyrelsens yttrande för år 1914 beräknat bruttoinkomsten till 90,300,000 kronor, driftkostnaderna till 70,800,000 kronor och alltså överskottet till 19,500,000.

Under år 1912 hava i verkligheten bruttoinkomsterna utgjort 83,000,000 kronor, driftkostnaderna 62,500,000 kronor samt överskottet 20,500,000.

Under normala förhållanden måste man förutsätta en stegring av denna inkomsttitels avkastning, och det finnes i varje fall under nu angivna förutsättning icke någon anledning att för det år, inkomstberäkningen avser, upptaga inkomsterna till lägre belopp än det, vartill de under det med avseende å resultatet sist kända året i verkligheten uppgått. Järnvägsstyrelsens och statskontorets beräkningar i förevarande hänseende, vilka utgå från en väsentligt lägre inkomstsiffra för år 1914 än den faktiska för år 1912, förutsätta i själva verket en i viss mån ogynnsam utveckling för järnvägen under närmaste åren. Förhandenvarande förhållanden lära icke giva stöd för en dylik förutsättning. Med avseende härå och med hänvisning i övrigt till de allmänna principer för inkomstberäkningen, som jag här ovan utvecklat, anser jag mig kunna föreslå överskottet å statens järnvägar till det belopp, vartill behållningen av desamma i runt tal uppgått år 1912 eller 20,500,000 kronor. Med de beräknade driftkostnaderna förutsätter detta en bruttoinkomst av 91,300,000 kronor.

I det generalpoststyrelsens utlåtande, som legat till grund för statskontorets förslag om det belopp, vartill inkomsterna av *postverket* böra upptagas i 1914 års riksstat, finnes lämnat det meddelandet, att den årliga ökningen av postverkets inkomster under femårsperioden 1907—1911 i medeltal utgjort 4.77 procent. Styrelsen anser emellertid försiktigheten bjuda, att för åren 1913 och 1914 sätta ökningsprocenten allenast till 4.5 för år.

På denna kalkyl är statskontorets på generalpoststyrelsens uttalande grundade beräkning av inkomsten av postverket gjord.

Det vill emellertid synas, som om någon särskild anledning att tänka sig ökningsprocenten minskad under innevarande och nästkommande år knappast skulle kunna påvisas. Den åberopade femårsperioden innefattar i sig åtminstone ett par verkliga depressionsår, som måste antagas hava verkat nedsättande på även inkomsterna av posten. Då inga tecken tyda på, att man nu står inför mindre goda tider, synes ingalunda vara anledning att räkna med minskning i ökningsprocenten.

Om man beräknar överskottet med 200,000 kronor mera än av generalpoststyrelsen och statskontoret blivit gjort, synes icke finnas anledning att befara för hög beräkning. Jag har med avseende å vad jag anført upptagit överskottet å postverket till 3,000,000 kronor.

Att, enligt vad chefen för civildepartementet meddelat mig, driftkostnaderna för postverket komma att i förslag, som han senare i dag ämnar framlägga, beräknas 8,000 kronor högre än av generalpoststyrelsen blivit gjort, synes mig icke böra inverka på denna beräkning, då en motsvarande ökning av bruttoinkomsten lär kunna upptagas. Härförutom böra bruttoinkomsterna med hänsyn till min nyss gjorda beräkning upptagas med 200,000 kronor mera än i statskontorets förslag.

I enlighet med av telegrafstyrelsen gjorda beräkningar har statskontoret föreslagit att *telegrafverket* skulle i 1914 års riksstat upptagas sålunda:

Inkomster	kronor 17,300,000: —
Driftkostnad	» 12,300,000: —
<hr/>	
Överskott kronor	5,000,000: —

Chefen för civildepartementet kommer, enligt vad han meddelat mig, att föreslå, att driftkostnaderna bestämmas till 12,200,000 kronor.

De av statskontoret meddelade upplysningar särskilt om inkomsterna av telefonrörelsen giva vid handen, att förenämnda beräkning är gjord med synnerlig försiktighet. Med avseende såväl å den stegringstendens, som sistnämnda inkomster utvisa, som ock å det av mig nyss åberopade uttalandet om de allmänna principer för inkomstberäkningen, som jag tillämpat, håller jag före, att inkomsterna av telegrafverket kunna beräknas 200,000 kronor högre än i statskontorets förslag blivit gjort.

Uti statsverkspropositionerna till Riksdagarna åren 1911 och 1912 finnas *statens vattenfallsverk* upptagna, vart för sig, varjämte riksstaten upptager en sammanfattning av samtliga vattenfallsverken.

Nu har vattenfallsstyrelsen i underdånig skrivelse den 30 november 1912 hemställt, att allenast sammandraget skulle intagas i 1913 års statsverksproposition, varjämte vattenfallsstyrelsen gjort framställning om förändrad ordning för uppförande av Trollhätte kanalverks bidrag till handels- och sjöfartsfonden.

I förevarande ämnen har styrelsen anfört följande:

»Uti nådigt brev den 30 december 1911 har Kungl. Maj:t föreskrivit, bland annat, att, sedan av Trollhätte kanalverks inkomster guldits verkets driftkostnader och sedan jämväl av samma inkomster till statsverket årligen inlevererats 161,000 kronor, återstoden av kanalverkets årliga nettobehållning skall överlämnas till handels- och sjöfartsfonden, intill dess Trollhätte kanals ombyggnad blivit färdig enligt den av Kungl. Maj:t genom nådigt brev den 21 januari 1910 fastställda planen, efter vilken tidpunkt hela nettobehållningen skall ingå till statsverket. Handels- och sjöfartsfondens andel av Trollhätte kanalverks driftöverskott kan således för år 1914 beräknas till 184,000 kronor. Uti 1911 års statsverksproposition upptogs, på förslag av dåvarande chefen för finansdepartementet, Trollhätte kanalverks bruttoinkomster till ett belopp, som erhållits genom minskning av de ursprungligen beräknade bruttoinkomsterna med kanalverkets bidrag till handels- och sjöfartsfonden. Detta förfaringssätt, som på förslag av statskontoret tillämpades även i 1912 års statsverksproposition, är enligt vattenfallsstyrelsens uppfattning icke lämpligt, enär det giver en felaktig bild av kanalverkets avkastning, utan får vattenfallsstyrelsen på det livligaste tillstyrka, att i 1913 års statsverksproposition inkomster och driftkostnader upptagas med de här ovan beräknade belopp oförändrade samt bidraget till handels- och sjöfartsfonden särskilt angives.

Vidare synes det vattenfallsstyrelsen som om det icke vore behöfligt att i den tablå över statsverkets inkomster, som plägar förekomma i början av statsverkspropositionen, intaga särskilda uppgifter beträffande de olika avdelningarna av statens vattenfallsverk, utan torde det vara tillräckligt, att sådan specifikation, på sätt förut ägt rum, intages i motsvarande, vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokoll.

På grund av det anförda får vattenfallsstyrelsen i underdånighet föreslå, att inkomsterna från statens vattenfallsverk upptagas i 1913 års statsverksproposition på nedan angivna sätt.

<i>Statens vattenfallsverk.</i>	Kronor.	Kronor.
Inkomster		2,668,000: —
driftkostnader	1,129,000: —	
bidrag till handels- och sjöfartsfonden	184,000: —	1,313,000: —
överskott		1,355,000: —»

Såsom framgår av statskontorets bifogade skrivelse har statskontoret i anledning av vattenfallsstyrelsens förutnämnda framställning anfört:

»Då vattenfallsverkets olika avdelningar äro avsedda att utgöra särskilda affärer och i rikshuvudboken motsvaras av var sin fond, jämnställd med övriga

affärsfonder, lärer beräkning av varje avdelnings inkomster och utgifter icke böra ur riksstaten uteslutas.

I fråga om det här ovan under »Trollhätte kanalverk» uppförda bidraget till handels- och sjöfartsfonden erinrar statskontoret, att chefen för finansdepartementet vid föredragning inför Kungl. Maj:t den 13 januari 1911 av inkomstberäkningen vid statsregleringen för år 1912 anförde, att enligt hans mening bruttoinkomsterna av Trollhätte kanalverk borde minskas med det belopp, som det ålåg verket att inbetala till handels- och sjöfartsfonden. Med i enlighet härmed minskade belopp har även nämnda bruttoinkomst upptagits i riksstaterna för åren 1912 och 1913. Gent emot vad vattenfallsstyrelsen nu i detta hänseende anført vill statskontoret framhålla, att detta förfaringssätt ger en fullt exakt bild av den av kanalverket avsedda avkastningen. Till statsrådsprotokollet den 30 december 1910 (statsverkspropositionen till 1911 års Riksdag, »riksstatens uppställning», sid. 120) har nämligen dåvarande chefen för finansdepartementet anført en beräkning såväl av det i kanalverket nedlagda statskapitalet som av den avkastning, som därav bör för statsverket påräknas. I full överensstämmelse med denna grundläggande beräkning äro riksstaterna för 1912 och 1913 uppgjorda, och samma principer torde även framgent böra tillämpas. På grund härav har statskontoret minskat den av vattenfallsstyrelsen beräknade bruttoinkomsten av Trollhätte kanalverk, 640,000 kronor, med 184,000 kronor till 456,000 kronor.

Då detta belopp införts i bifogade tabell, som i öfrigt upptager de av vattenfallsstyrelsen beräknade inkomster och driftkostnader, hava inkomsterna på det hela för vattenfallsverket visat sig uppgå

till	kronor 2,484,000: —
driftkostnaderna till	» 1,129,000: —
och således överskottet till	kronor 1,355,000: —»

Då jag delar statskontorets uppfattning i såväl den ena som den andra av de nu berörda frågorna, upptager mitt förslag särskild beräkning för vart och ett av vattenfallsverken, varjämte sammanställningen för samtliga vattenfallsverken är gjord i enlighet med statskontorets framställning.

Statskontoret har i enlighet med domänstyrelsens beräkningar upptagit *statens domäner* för år 1914 sålunda:

inkomster	kronor 15,700,000: —
driftkostnad	» 6,456,200: —
överskott	kronor 9,243,800: —

Av chefen för jordbruksdepartementet har jag inhämtat, att han har för avsikt att framdeles denna dag göra framställning om proposition till Riksdagen om anvisande av ett belopp av 6,457,000 kronor till driftkostnad för statens domäner. Med hänsyn härtill och då för-

valtningen av statens domäner säkerligen utan olägenhet kan ordnas så, att ungefärligen förenämnda avkastning kan erhållas för år 1914, har jag i fråga om denna punkt gjort allenast den jämkning i statskontorets förslag, som betingas av det något ändrade beloppet för driftkostnaden, varmed man nu har att räkna.

Jag upptager alltså överskottet å statens domäner till 9,243,000 kronor.

Utdelningen å *statens aktier* i Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag har i statskontorets beräkningar upptagits till 1,850,000 kronor. Jag finner ej anledning frågå statskontorets förslag i denna punkt.

I enlighet med statskontorets förslag har jag upptagit de på år 1914 belöpande räntorna å nedannämnda *utlåningsfonder* till följande belopp, nämligen:

för nya odlingslånefonden	kronor	400,000: —
» torvindustrilånefonden	»	120,000: —
» rederilånefonden	»	600,000: —
» egnahemslånefonden	»	1,280,000: —
» fiskerilånefonden	»	80,000: —
» norrländska nyodlingsfonden	»	27,000: —
» jordförmedlingsfonden	»	40,000: —
» hantverkslånefonden	»	1,000: —
» lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	»	20,000: —

Räntorna å *järnvägslånefonden* och allmänna *byggnadslånefonden* har jag upptagit till de belopp, med vilka desamma beräknats av fullmäktige i riksgäldskontoret i dess förenämnda skrivelse den 12 december 1912 eller 1,685,000 kronor å den förra fonden och 33,000 kronor å den senare.

Räntorna å *arbetarförsäkringsfonden* beräknas av statskontoret till 1,450,000 kronor.

Jag har icke någon erinran att göra mot denna beräkning.

Vid bifall till de av mig sålunda förordade beräkningar skulle inkomsterna av statens produktiva fonder upptagas till 46,984,000 kronor.

C. *Andel i riksbankens vinst.*

Enligt vad jag inhämtat från fullmäktige i riksbanken kan riksbankens vinst för år 1912 beräknas till 7,057,893 kronor, varjämte finnas odisponerade vinstmedel från föregående år 815 kronor 28 öre, och hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t tacktes hos Riksdagen göra framställning, att av riksbankens vinst för år 1912 måtte för statsverkets behov anvisas ett belopp av 7,058,000 kronor, att från riksbanken utbetalas å de tider under år 1914, som Riksdagen bestämmer.

D. *I anspråk tagna kapitaltillgångar.*

I sin oförmälda skrivelse hava fullmäktige i riksgäldskontoret meddelat, att under år 1914 beräknades inflyta i amorteringar å lån från *järnväglånefonden* 626,000 kronor samt å lån från *allmänna byggnadslånefonden* 36,000 kronor. Dessa belopp lära böra, i enlighet med vad som ägde rum med motsvarande poster i 1913 års riksstat, uppföras å riksstatens inkomstsida under rubriken »i anspråk tagna kapitaltillgångar».

I nämnda års riksstat var under berörda rubrik jämväl upptaget ett belopp av 300,000 kronor från *besparingarna å reservationsanslaget till de allmänna läroverken*.

Dessa besparingar utgjorde vid 1910 års utgång omkring 900,000 kronor. Enligt mig från statskontoret lämnad uppgift belöpte sig reservationerna å nämnda anslag vid utgången av år 1912 till i runt tal 850,000 kronor. Efter samråd med chefen för ecklesiastikdepartementet anser jag mig kunna ifrågasätta, att av berörda reservationer tillföres statsregleringen såsom tillgång ett belopp av 300,000 kronor under förevarande rubrik.

E. *Lånemedel.*

Vad lånebehovet angår, har jag med ledning av de uppgifter därom, som jag erhållit av vederbörande departementschefer, beräknat detsamma till 42,683,000 kronor.

Vid förberedande behandling av statsregleringen för år 1914 hava utgifterna för nämnda år befunnits uppgå till 275,217,200 kronor eller samma belopp, till vilket jag i mina nu omförmälda beräkningar upptagit inkomsterna för samma år. Några nya eller ökade skatter för statsregleringens verkställande äro icke behöfliga.»

1:o).

Under erinran om att Riksdagen, vad angår de uti Kungl. Maj:ts förslag bland »egentliga statsinkomster» under rubriken skatter upptagna inkomstitlar, fattar beslut efter hemställan av bevillningsutskottet med undantag för mantalspenningarna, beträffande vilka det tillkommer statsutskottet att avgiva förslag, får utskottet, som ej har något att i fråga om mantalspenningarna erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställa,

*Utskottet.
Skatter.*

att Riksdagen må i riksstaten för år 1914 bland statsverkets egentliga inkomster under rubriken skatter uppföra mantalspenningar med ett till 850,000 kronor beräknat belopp.

2:o).

Beträffande Kungl. Maj:ts föreliggande förslag, i vad det avser uppbörd i statens verksamhet har utskottet intet annat att erinra, än att, då någon framställning om definitiv lönerreglering för lotsverket ej blivit för innevarande Riksdag framlagd, det belopp av 1,200,000 kronor, som under titel lotspenningar under förutsättning av dylik reglering blivit såsom uppbörd i statens verksamhet i Kungl. Maj:ts förslag upptaget, följaktligen bör utgå.

*Uppbörd i
statens
verksamhet.*

Utskottet hemställer

att Riksdagen må såsom uppbörd i statens verksamhet i riksstaten för år 1914 upptaga följande inkomstitlar:

Fyr- och båkmedel.....	kr. 2,000,000: —	
Bidrag till försäkrings- inspektionen.....	» 53,000: —	
Bidrag till bankinspek- tionen.....	» 47,000: —	
Inkomst av myntning och justering	» 915,000: —	
Patent- och varumärkes- samt registrerings- avgifter.....	» 435,700: —	
Kontrollstämpelmedel...	» 95,000: —	
Terminsavgifter från läroverken	» 500,000: —	
Avgifter för granskning av biografbilder	» 26,000: —	
Diverse inkomster.....	» 1,500,000: —	5,571,700: —

Vid bifall till vad utskottet sålunda, utöver vad Riksdagen redan beslutat, föreslagit, komma *de egentliga statsinkomsterna* att i riksstaten uppföras med ett belopp av 175,221,700 kronor.

3:o).

*Statens affärs-
verksamhet.*

Vad därefter vidkommer inkomst av statens produktiva fonder, i vad dessa avse statens affärsverksamhet, vill utskottet till en början erinra om att Riksdagen, *dels* beträffande statens järnvägar bifallit Kungl. Maj:ts förslag, att till den i 19 § av lagen angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar den 4 juli 1910 omförmälda fond må, utöver vad som enligt 20 § i samma lag med tillhörande övergångsbestämmelser kan komma att till bestridande av pensioneringskostnader utgå av trafikmedel, för år 1914 av sådana medel överföras ett belopp av 500,000 kronor, *dels* vad beträffar postverkets inkomster bifallit Kungl. Maj:ts förslag att bestämma dessa till 27,308,000 kronor och överskottet mellan berörda inkomster och driftkostnader till 3,000,000 kronor, *dels* beträffande telegrafverket bestämt verkets anslag för driftkostnader för år 1914 till 12,200,000 kronor, *dels ock* slutligen vad beträffar driftkostnaderna för statens domäner, i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag, bestämt dessa till 6,457,000 kronor.

Vad vidare beträffar inkomsterna av statens järnvägar, vilka in-

komster av Kungl. Maj:t beräknats till 91,300,000 kronor, har utskottet velat erinra om att den ökade malmbrytningen i Kirunavara och Gellivare malmfält kommer att medföra ökade inkomster för de staten tillhöriga järnvägarna Kiruna—Riksgränsen och Kiruna—Svartön; och finner sig utskottet med avseende härå icke böra ifrågasätta någon nedläggning i Kungl. Maj:ts beräkning av dessa inkomster.

Mot vad Kungl. Maj:t i öfrigt under inkomster av statens produktiva fonder, i vad avser statens affärsverksamhet, föreslagit har utskottet intet att erinra.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må i riksstaten för år 1914 under inkomster av statens produktiva fonder och rubriken statens affärsverksamhet uppföra följande inkomstitlar sålunda:

I. Statens affärsverksamhet.

1. Statens järnvägar:

inkomster	91,300,000: —	
driftkostnad	70,800,000: —	
överskott		20,500,000: —

2. Postverket:

inkomster, beviljning ..	27,308,000: —	
driftkostnad	24,308,000: —	
överskott		3,000,000: —

3. Telegrafverket:

inkomster	17,500,000: —	
driftkostnad	12,200,000: —	
överskott		5,300,000: —
	Transport	28,800,000: —

Transport 28,800,000: —

4. Statens vattenfallsverk:

a. Trollhätte kanalverk:

inkom-		
ster	456,000: —	
drift-		
kostnad	295,000: —	
överskott.....		161,000: —

b. Trollhätte kraftverk:

inkom-		
ster	1,800,000: —	
drift-		
kostnad	725,000: —	
överskott.....		1,075,000: —

c. Trollhätte fastighets-
förvaltning:

inkom-		
ster	53,000: —	
drift-		
kostnad	28,000: —	
överskott.....		25,000: —

d. Vattenfall o. fastig-
heter inom Älvs-
borgs samt Göte-
borgs och Bohuslän:

inkom-		
ster	61,000: —	
drift-		
kostnad	11,000: —	
överskott.....		50,000: —

 Transport 1,311,000: — 28,800,000: —

Transport 1,311,000: — 28,800,000: —
 e. Vattenfall och fastig-
 heter, inköpta för
 elektrisk drift vid
 statens järnvägar:

inkom-		
ster	9,000: —	
drift-		
kostnad	6,000: —	
överskott.....		3,000: —

f. Södertälje kanalverk:

inkom-		
ster	80,000: —	
drift-		
kostna-		
der	55,000: —	
överskott.....		25,000: —

g. Diverse vattenfall
 och fastigheter:

inkom-		
ster	25,000: —	
drift-		
kostna-		
der	9,000: —	
överskott.....		16,000: —

Säger för vattenfallsverken:

inkomster	2,484,000: —	
driftkostnad	1,129,000: —	
överskott		1,355,000: —

5. *Statens domäner:*

inkomster	15,700,000: —	
driftkostnad	6,457,000: —	
överskott		9,243,000: —
		<hr/> 39,398,000: —

4:o.

Statens aktier.

Utdelningen å statens aktier i Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag har i statsverkspropositionen upptagits till 1,850,000 kronor.

Sedan emellertid Riksdagen bifallit Kungl. Maj:ts förslag angående överenskommelse om ökad brytning i de norrbottniska malmfälten, lär, enligt de i nämnda förslag gjorda beräkningar, statens inkomst av ifrågavarande aktier böra ökas med 1,200,000 kronor, ett kapital, varmed inlåningen bör minskas.

Utskottet hemställer,

att i riksstaten må under inkomst av statens produktiva fonder och rubriken statens aktier av den beräknade utdelningen i Luossavaara—Kiirunavaara aktiebolag upptagas ett belopp av 3,050,000 kronor.

5:o.

*Statens
utlånings-
fonder.*

Under åberopande av vad departementschefen i fråga om statens utlåningsfonder anfört och under erinran om att Riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts framställningar dels medgivit att såsom driftkostnader under år 1914 för egnahemslånefonden ett belopp av 170,000 kronor må utgå direkt av fondens avkastning, dels till ökning av hantverkslånefondens kapital för år 1914 anvisat ett anslag av 25,000 kronor samt såsom bidrag till täckande av de för Sveriges hantverksorganisation i egenskap av förmedlare av utlåningen från lånefonden uppkommande förvaltningskostnader m. m. för år 1914 beviljat ett anslag av 2,000 kronor att utgå direkt av fondens avkastning, får utskottet, med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag, hemställa,

att inkomsterna av statens produktiva fonder må under rubriken »Statens utlåningsfonder (överskott)» i riksstaten upptagas sålunda:

Nya odlingslånefonden kr.	400,000: —	
Torvindustrilånefonden »	120,000: —	
Rederilånefonden	» 600,000: —	
Egnahemslånefonden ..	» 1,280,000: —	
Fiskerilånefonden	» 80,000: —	
Norrländska nyodlingsfonden	» 27,000: —	
Jordförmedlingsfonden »	40,000: —	
Hantverkslånefonden ...	» 1,000: —	
Järnvägslånefonden ...	» 1,685,000: —	
Allmänna byggnadslånefonden	» 33,000: —	
Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby.....	» 20,000: —	4,286,000: —

6:o.

I enlighet med vad Kungl. Maj:t föreslagit får utskottet vidare hemställa,

Arbetareförsäkringsfonden.

att under inkomster av statens produktiva fonder må upptagas under rubriken »arbetarförsäkringsfonden» ett belopp av 1,450,000 kronor.

7:o.

Under erinran att Riksdagen i enlighet med vad Kungl. Maj:t föreslagit beslutat, att av riksbankens vinst för år 1912 skall till statsverket överlämnas 7,058,000 kronor, får utskottet hemställa,

Andel i riksbankens vinst.

att uti 1914 års riksstat upptages under rubriken »andel i riksbankens vinst för år 1912» nämnda belopp, 7,058,000 kronor.

8:o.

Med tillstyrkande av bifall till vad Kungl. Maj:t föreslagit i fråga om uppförande av vissa inkomstitlar under rubriken »i anspråk tagna

I anspråk tagna kapitaltillgångar.

kapitaltillgångar» och under erinran om vad utskottet under punkt 4:o här ovan anført i fråga om den ökade utdelningen å statens aktier i Luossavaara—Kiirunavaara aktiebolag för år 1914, får utskottet hemställa,

att under nämnda rubrik må i 1914 års riksstat upptagas följande inkomsttitlar sålunda:
 av järnväglånefonden ... kr. 626,000: —
 av allmänna byggnads-
 lånefonden » 36,000: —
 av reservationer å anslaget till allmänna läro-
 verken » 300,000: — 962,000: —

Lånemedel. Med avseende å de medel, som böra genom upplåning anskaffas, kommer utskottet att här nedan i detta utlåtande yttra sig.

II. Statsverkets utgifter.

Härvid har utskottet att först avgiva yttrande över vissa väckta ännu oavgjorda förslag samt angående sättet för anvisande av vissa anslagsbelopp m. m. på sätt här nedan synes.

9:o.

Arbetsförsäkringsfonden.

I anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 176 och med bifall till särskilda utskottets hemställan i utlåtandet nr 3 har Riksdagen beslutit, att arbetsförsäkringsfonden från den 31 december 1914 skall överflyttas till och ingå i den fond, som enligt lagen om allmän pensionsförsäkring skall bildas genom de försäkrades avgifter, vilket utskottet velat här

anteckna.

10:o.

*Motion av
herr K. Malm-
borg.*

I en inom Första kammaren väckt, till statsutskottet remitterad motion, nr 22, har herr *Klas Malmborg* föreslagit, att Riksdagen måtte

besluta, att till fonden för bestridande av statens kostnader i och för en blivande allmän ålderdomsförsäkring skall i riksstaten för år 1914 avsättas hälften av de genom spannmålstullarna inflytande penningmedel.

Då Riksdagen redan anslagit för år 1914 erforderliga medel till bestridande av på staten belöpande kostnad för genomförande av en allmän pensionsförsäkring, torde nu icke böra ifrågakomma att anvisa ytterligare medel för samma ändamål, vadan utskottet icke kan biträda ifrågavarande motion, som redan av den anledning, att samtliga tullmedel för år 1914 äro tagna i anspråk för statsregleringen, icke kan bifallas.

Utskottet hemställer alltså,

att herr Malmborgs ifrågavarande motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

11:o.

Vidare har statsutskottet att avgiva yttrande angående sättet för anskaffande av medel till följande anslag, som av innevarande års Riksdag anvisats för år 1914, nämligen:

för fortsatt utveckling av statens telegraf- och telefonväsende	kronor	4,000,000: —
för inköp av mark, som erfordras för utvidgning av vissa järnvägsstationer	„	300,000: —
för anskaffande av ny rörlig materiel vid statens järnvägar	„	2,000,000: —
för fortsättandet av arbetet med utläggande av ytterligare ett järnvägsspår mellan Rönninge och Järna m. m.	„	1,600,000: —
för fortsättande av arbetet med utläggning av ytterligare ett järnvägsspår mellan Göteborg och Alingsås m. m.	„	1,600,000: —
för fortsättande av statsbanan Järna—Norrköping	„	1,500,000: —
för fortsättande av statsbanan Ullriksfors—Volgsjön	„	1,600,000: —
för fortsättande av statsbanan Veittijärvi—Karungi—Matarengi	„	837,000: —
för fortsättande av statsbanan Älvsby—Piteå	„	650,000: —

för fortsättande av statsbanan Sveg—Brunflo	kronor	500,000: —
för påbörjande av statsbaneanläggning Karungi— Haparanda	„	600,000: —
av det utav Riksdagen för ombyggnad av Malmö statsbangård beviljade anslaget	„	200,000: —
av det utav Riksdagen beviljade anslag för upp- förande av en elektrisk kraftstation vid Porjus- fallen i Stora Lule älv och i sammanhang där- med anläggning av järnväg mellan Gellivare och Porjus samt för övriga erforderliga åtgärder i och för införande av elektrisk drift å bandelen Kiruna—Riksgränsen, dels 5,297,000 kronor och dels 798,000 kronor, tillhopa	„	6,095,000: —
av det av Riksdagen för ökning av utrustningen för den elektriska driften på bandelen Kiruna— Riksgränsen beviljade anslag	„	400,000: —
för anskaffande av ny rullande materiel för malmtransport vid statens järnvägar	„	500,000: —
för förstärkning av kraftledningen Porjus—Gelli- vare—Kiruna	„	160,000: —
av det utav Riksdagen för anläggning av en ny farled mellan Vänersborg och Göteborg bevil- jade anslaget	„	3,000,000: —
för Trollhätte kraftstations första och andra ut- byggnad, 130,000 kronor samt för vissa an- läggningar, avsedda för en tredje utbyggnad av kraftstationen 160,000 kronor, tillhopa	„	290,000: —
för täckande av förskott, som av statskontoret verkstälts på grund av kungl. breven den 5 februari och den 17 september 1909 (för vissa undersökningar angående vattenförhållandena inom Stora Lule älvs vattenområde)	„	35,000: —
för reglerande av Stora Lule älvs vattensystem ovanför Porjus	„	500,000: —
av det utav Riksdagen för anläggande av ett statens kraftverk vid Älvkarleby beviljade an- slaget	„	2,500,000: —
för anläggande av ledningar, avsedda att distri- buera elektrisk energi från statens kraftverk vid Älvkarleby	„	2,500,000: —

för inköp av skogsbärande eller till skogsbörd tjänlig mark	kronor 1,000,000: —
för anskaffande av bostäder m. m. åt jägmästarne i Arjeplogs, Stensele, Norra Lycksele, Södra Lycksele och Kosta revir	” 121,300: —
till kapitalökning för odlingslånefonden	” 450,000: —
till kapitalökning för egnahemslånefonden	” 6,800,000: —
till kapitalökning för fonden för fiskerinäringens befrämjande	” 126,000: —
till kapitalökning för norrländska nyodlingsfonden	” 100,000: —
till kapitalökning för jordförmedlingsfonden	” 300,000: —
för inrättande av en täckdikningslånefond	” 200,000: —
till lånefonden för inköp av renar	” 6,000: —
till ökning av fondens för befrämjande av hant- verk och därmed jämförlig mindre industri- kapital	” 25,000: —
för avsättning till lånefonden för bibanor inom vissa delar av riket	” 2,000,000: —
för avsättning till järnvägslånefonden	” 1,500,000: —
Summa	kronor 44,495,300: —

a) Av förestående anslag synas de, som skola utgå till inköp av skogsbärande eller till skogsbörd tjänlig mark samt till anskaffande av bostäder åt vissa jägmästare, tillsammans 1,121,300 kronor, böra utgå av skattemedel likasom lånevägen ej heller torde behöva anlitas för täckande av 500,000 kronor av det till inköp av ny rörlig materiel vid statens järnvägar anvisade anslag.

I övrigt skulle ifrågakvarande anslag böra utgå av lånemedel; men med hänsyn till för år 1914 beräknade vinst av ökad malmexport synas inflytande statsinkomster lämna tillgång till ovannämnda anslag till anskaffande av ny rullande materiel för malmtransport vid statens järnvägar, till förstärkning av kraftledningen Porjus—Gellivare—Kiruna och till reglering av Stora Lule älvs vattensystem ovanför Porjus tillsammans 1,160,000 kronor.

Från förestående summa	kronor 44,495,300: —
böra alltså avgå ovannämnda belopp (1,121,300: — + 500,000: — + 1,160,000: —) =	” 2,781,300: —
och återstoden av ovannämnda anslag	kronor 41,714,000: —

utgå av lånemedel.

Utskottet hemställer alltså,

att förenämnda anslag med undantag av de sist omförmälda å tillsammans 2,781,300 kronor må med 41,714,000 kronor anvisas att utgå av lånemedel och utbetalas av riksgäldskontoret.

b) Därjämte vill utskottet i detta sammanhang erinra, att Riksdagen redan beslutat, att av lånemedel skola utgå 600,000 kronor av det för år 1914 för anordnande av telefonförbindelse mellan Gottland och fastlandet anvisade anslag å 750,000 kronor, varför hela det belopp, som bör anskaffas genom upplåning uppgår till 42,314,000 kronor; och får utskottet i anslutning härtill hemställa,

att i riksstaten må under rubriken lånemedel uppföras en inkomsttitel av sistnämnda belopp; och lärer bankoutskottet komma att avgiva förslag om det bemyndigande, som med avseende härå bör av Riksdagen lämnas riksgäldskontoret.

12:o.

*Anvisningar
till riksgäldskontorets
förfogande.*

Till ledning vid statsregleringens uppgörande har utskottet från riksgäldskontoret emottagit de såsom bilagor 2 och 3 till detta memorial fogade förslagsberäkningar över riksgäldskontorets inkomster och utgifter dels från och med den 8 innevarande maj till detta års slut och dels under år 1914.

Kungl. Maj:t har i enlighet med fullmäktiges i riksgäldskontorets förslag upptagit riksdags- och revisionskostnader m. m. för år 1914 till 1,500,000 kronor; och har utskottet icke haft något att erinra häremot.

I riksgäldskontorets förenämnda förslagsberäkning för dess inkomster och utgifter år 1914 är för betalning av räntor å statsskulden m. m. upptaget ett belopp av 24,353,000 kronor. Enligt vad det vid statsverkspropositionen fogade utdraget av protokollet över finansärenden den 14 januari 1913 meddelas, har departementschefen med avseende å de lånebehov, som för år 1914 komme att göra sig gällande, ansett för betalning av räntor å nya lån böra för nämnda år beräknas ett belopp av 800,000 kronor. Med avseende å de ytterligare utgifter, som skola täckas med detta anslag, anser utskottet att detsamma bör tillföras

ytterligare 400,000 kronor. Med iakttagande härav skulle anslaget för betalning av räntor å statsskulden m. m. för år 1914 upptagas till 25,553,000 kronor, vilket belopp av budgetstekniska skäl utförts med 25,540,800 kronor.

På grund av fullmäktiges i riksgäldskontoret skrivelse den 12 december 1912 angående utbetalningarna under år 1914 för amortering å statsskulden har Kungl. Maj:t föreslagit att för nämnda ändamål måtte anvisas 6,514,000 kronor. I riksgäldskontorets bilagda förslagsberäkning är för ändamålet upptaget ett belopp av 6,599,000 kronor. Med godtagande av sistnämnda belopp och på grund av Riksdagens beslut att till fonden för statsskuldens amortering skall — förutom de medel, som enligt Riksdagens förut fattade beslut i anledning av räntelånens upptagande dit ingå — för år 1914 avsättas ett belopp av 500,000 kronor, anser utskottet, att för år 1914 bör för avbetalning å statsskulden anvisas 7,099,000 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att Riksdagen må anvisa för år 1914 att tillhandahållas riksgäldskontoret

dels för bestridande av riksdags- och revisionskostnader m. m. kr. 1,500,000: --

dels för betalning av räntor å statsskulden m. m. „ 25,540,800: —

dels ock för amortering å statsskulden, under utgifter för kapitalökning „ 7,099,000: —

13:o.

Vid bifall till vad utskottet härövan föreslagit och om i övrigt några på statsregleringen inverkande beslut icke varda av innevarande Riksdag fattade, skulle statsverkets inkomster och utgifter för år 1914 utgöra:

Inkomster.

Kronor.

A. Egentliga statsinkomster.

I. Skatter:

1. Mantalspenningar	850,000: —
2. Skatt på inkomst, förmögenhet och rörelse:	
a. Inkomst- och förmögenhetsskatt, <i>bevillning</i>	38,000,000: —
b. Bevillning av fast egendom samt av inkomst, <i>bevillning</i>	1,450,000: —
c. Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättig-	
heter, <i>bevillning</i>	300,000: —
d. Stämpelmedel, <i>bevillning</i> (däraf beräknad arvsskatt	
7,000,000 kronor)	17,550,000: —
e. Lastpenningar, <i>bevillning</i>	700,000: —
3. Tullar och acciser:	
a. Tullmedel, <i>bevillning</i>	63,000,000: —
b. Brännvinstillverkningsskatt, <i>bevillning</i>	21,300,000: —
c. Sockerskatt, <i>bevillning</i>	20,000,000: —
d. Punschskatt, <i>bevillning</i>	1,800,000: —
e. Maltskatt, <i>bevillning</i>	4,700,000: —

169,650,000 —

II. Uppbörd i statens verksamhet:

1. Fyr- och båkmedel	2,000,000: —
2. Bidrag till försäkringsinspektionen	53,000: —
3. Bidrag till bankinspektionen	47,000: —
4. Inkomst av myntning och justering	915,000: —
5. Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	435,700: —
6. Kontrollstämpelmedel	95,000: —
7. Terminsavgifter från läroverken	500,000: —
8. Avgifter för granskning av biografbilder	26,000: —
9. Diverse inkomster	1,500,000: —

5,571,700 —

Summa egentliga statsinkomster 175,221,700 kronor.

B. Inkomster av statens produktiva fonder.

I. Statens affärsverksamhet:

1. Statens järnvägar:

inkomster	91,300,000: —
driftkostnad	70,800,000: —
överskott	20,500,000: —

Transport 20,500,000: — 175,221,700 —

				Kronor	
	Transport	20,500,000: —		175,221,700	—
2. <i>Postverket:</i>					
inkomster, <i>bevillning</i>	27,308,000: —				
driftkostnad	24,308,000: —				
överskott		3,000,000: —			
3. <i>Telegrafverket:</i>					
inkomster	17,500,000: —				
driftkostnad	12,200,000: —				
överskott		5,300,000: —			
4. <i>Statens vattenfallsverk:</i>					
a. Trollhätte kanalverk:					
inkomster	456,000: —				
driftkostnad	295,000: —				
överskott		161,000: —			
b. Trollhätte kraftverk:					
inkomster	1,800,000: —				
driftkostnad	725,000: —				
överskott		1,075,000: —			
c. Trollhätte fastighetsförvaltning:					
inkomster	53,000: —				
driftkostnad	28,000: —				
överskott		25,000: —			
d. Vattenfall o. fastigheter inom Älvsborgs samt Göteborgs och Bohus län:					
inkomster	61,000: —				
driftkostnad	11,000: —				
överskott		50,000: —			
e. Vattenfall och fastigheter inköpta för elektrisk drift vid statens järnvägar:					
inkomster	9,000: —				
driftkostnad	6,000: —				
överskott		3,000: —			
f. Södertälje kanalverk:					
inkomster	80,000: —				
driftkostnader	55,000: —				
överskott		25,000: —			
	Transport	1,339,000: —	28,800,000: —	175,221,700	—

				Kronor	
	Transport	1,339,000: —	28,800,000: —	175,221,700	—
g. Diverse vattenfall och fastigheter:					
inkomster	25,000: —				
driftkostnader	9,000: —				
överskott	16,000: —				
<i>Säger för vattenfallsverken:</i>					
inkomster	2,484,000: —				
driftkostnad	1,129,000: —				
överskott	1,355,000: —				
5. <i>Statens domäner:</i>					
inkomster	15,700,000: —				
driftkostnad	6,457,000: —				
överskott	9,243,000: —			39,398,000	—
II. Statens aktier:					
Utdelning i Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag:					
1. Enligt 1907 och 1908 årens överenskommelser	1,850,000: —				
2. Enligt 1913 års överenskommelse (kapital)	1,200,000: —			3,050,000	—
III. Statens utlåningsfonder (överskott):					
1. Nya odlingslånefonden	400,000: —				
2. Torvindustrilånefonden	120,000: —				
3. Rederilånefonden	600,000: —				
4. Egnahemslånefonden	1,280,000: —				
5. Fiskerilånefonden	80,000: —				
6. Norrländska nyodlingsfonden	27,000: —				
7. Jordförmedlingsfonden	40,000: —				
8. Hantverkslånefonden	1,000: —				
9. Järnvägslånefonden	1,685,000: —				
10. Allmänna byggnadslånefonden	33,000: —				
11. Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	20,000: —			4,286,000	—
IV. Arbetarförsäkringsfonden				1,450,000	—
<i>Summa inkomster av produktiva fonder 48,184,000 kronor.</i>					
C. Andel i riksbankens vinst för år 1912				7,058,000	—
	Transport			230,463,700	—

			Kronor	
			Transport	230,463,700 —
D. I anspråk tagna kapitaltillgångar:				
I.	Av järnvägslånefonden	626,000: —		
II.	Av allmänna byggnadslånefonden	36,000: —		
III.	Av reservationer å anslaget till allmänna läroverken	300,000: —	962,000	—
E. Lånemedel			42,314,000	—
Summa kronor			273,739,700	—

Utgifter.

Verkliga utgifter.

	Ordinarie anslag.	Extra anslag.	Summa.	Kronor.	ö.
I. Första huvudtiteln	1,493,000 —	100,000 —	1,593,000 —		
II. Andra »	5,118,120 —	1,074,680 —	6,192,800 —		
III. Tredje »	1,794,052 —	541,848 —	2,335,900 —		
IV. Fjärde »	50,048,112 —	5,185,988 —	55,234,100 —		
V. Femte »	20,694,927 —	7,247,873 —	27,942,800 —		
VI. Sjätte »	12,102,013 —	11,212,587 —	23,314,600 —		
VII. Sjunde »	14,727,495 —	4,153,605 —	18,881,100 —		
VIII. Åttonde »	27,495,266 —	5,482,234 —	32,977,500 —		
IX. Nionde »	5,414,645 —	4,705,655 —	10,120,300 —		
X. Tionde »	6,059,198 —	3,172,302 —	9,231,500 —		
Summa	144,946,828 —	42,876,772 —	187,823,600 —	187,823,600	—

Riksdags- och revisionskostnader m. m.

	Kronor	ö.
1 Riksdags- och revisionskostnader, <i>förslagsanslag</i>	1,225,000	—
2 Kostnader för Riksdagens hus, <i>förslagsanslag</i>	75,000	—
3 Kostnader för Riksdagens bibliotek. <i>reservationsanslag</i>	7,000	—
4 Avlöningar m. fl. förvaltningskostnader vid riksgäldskontoret, <i>förslagsanslag</i>	162,000	—
5 Avlöning, resekostnader och expenser för justitieombudsmannen och hans expedition, <i>förslagsanslag</i>	31,000	—
Summa	1,500,000	—

Räntor å statsskulden m. m.

		Kronor	ö.	Kronor	ö.
A. Å de fonderade statslånen.					
1	Å 3 ⁹ / ₁₀ % lånet	3,053,481	12		
2	» 1880 års 3 ¹ / ₂ % lån	2,331,964	64		
3	» 1886 » 3 ¹ / ₂ % »	1,951,697	74		
4	» 1888 » 3 % »	725,733	33		
5	» 1890 » 3 ¹ / ₂ % »	906,601	11		
6	» 1894 » 3 % »	525,096	—		
7	» 1899 » 3 ¹ / ₂ % »	1,138,762	80		
8	» 1900 » 3 ¹ / ₂ % »	1,271,200	—		
9	» 1904 » 3 ¹ / ₂ % »	1,260,000	—		
10	» 1906 » 3 ¹ / ₂ % »	1,512,000	—		
11	» 1907 » lån å 4 %	1,872,000	—		
12	» 1908 » » å 4 %	2,179,200	—		
13	» 1911 » » å 4 %	2,880,000	—	21,607,736	74
B. Å övrig statsskuld.					
1	Ränta å medgiven och beräknad, ännu icke verkställd upplåning, <i>förslagsanslag</i>			2,594,800	—
	Ränta å foljande av staten övertagna lån:				
2	Kommunlån	19,918	81		
3	Örebro—Svarta järnvägsaktiebolags obligationslån	25,360	—		
	Järnvägsaktiebolaget Malmö—Kontinentens obligationslån:				
4	Av år 1898	57,720	—		
5	» » 1902	31,680	—	134,678	81
6	Årsanslaget till Hans Maj:t Konungen			300,000	—
7	Ränta å köpeskillingen för fastigheten nr 1 i kvarteret Lejonet i Stockholm			90,000	—
8	Ränta å konung Carl XIII:s hemgiftskapital			7,500	—
9	Ränta å Göta kanals reparationsfond			7,044	45
10	Ränta å svenska skattkammarväxlar			799,040	—
	Summa			25,540,800	—

Utgifter för kapitalökning.

Statens affärsverksamhet.

		Att täckas av				Summa	
		lånemedel		andra stats- inkomster		Kronor	ö.
		Kronor	ö.	Kronor	ö.		
A. Postverket.							
1	Inköp av inventarier			240,000	—		
2	Nybyggnad i Uddevalla			125,000	—		
3	» i Norrköping			200,000	—		
4	Inköp av en tomt i Linköping			73,000	—		
Säger för postverket				638,000	—	638,000	
B. Telegrafverket.							
1	Inköp och bebyggande av fastigheter			500,000	—		
2	Fortsatt utveckling av statens telefon- och tele- grafväsende	4,000,000	—		—		
3	Telefonkabel till Gottland	600,000	—	150,000	—		
Säger för telegrafverket		4,600,000	—	650,000	—	5,250,000	
C. Statens järnvägar.							
1	Nya byggnader och anläggningar vid statens järn- vägar			3,003,000	—		
2	Ombyggnad av Malmö statsbangård	200,000	—		—		
3	Utvidgning av lokomotivstation och spårssystem vid Ängelholm			130,000	—		
4	Markförvärv	300,000	—		—		
5	Inventarier och förlag			2,000,000	—		
6	Ny rörlig materiel för statens järnvägar	2,000,000	—	500,000	—		
7	Ny rullande materiel för malmtransport vid statens trafikerade järnvägar			500,000	—		
8	Utläggning av ytterligare ett järnvägsspår mellan Rönninge och Järna m. m.	1,600,000	—		—		
9	Utläggning av dubbelspår mellan Göteborg och Alingsås	1,600,000	—		—		
10	Fortsättande av statsbanan Järna—Norrköping ..	1,500,000	—		—		
11	D:o d:o Ulriksfors—Volgsjön	1,600,000	—		—		
12	D:o d:o Veittijärvi—Karungi—Matarengi	837,000	—		—		
13	D:o d:o Älvsby—Piteå	650,000	—		—		
14	D:o d:o Sveg—Brunflo	500,000	—		—		

		Att täckas av				Summa	
		låne-medel		andra stats- inkomster		Kronor	ö.
		Kronor	ö.	Kronor	ö.		
15	Statsbana från Karungi till Haparanda	600,000	—				
16	Införande av elektrisk drift å bandelen Kiruna — Riksgränsen	5,297,000	—				
17	Ökning av utrustningen för den elektriska driften å bandelen Kiruna—Riksgränsen	400,000	—				
	Säger för statens järnvägar	17,084,000	—	6,133,000	—	23,217,000	—
	D. Statens vattenfallsverk.						
	Trollhätte kanalverk:						
1	Anläggning av ny farled mellan Vänersborg och Göteborg	3,000,000	—				
	Trollhätte kraftverk:						
2	Kraftverksanläggningen vid Trollhättan m. m.	290,000	—				
3	Inköp av inventarier för Trollhätte kraftverk.			150,000	—		
	Porjus kraftverk:						
4	Uppförande av kraftstation vid Porjusfallen ...	798,900	—				
5	Reglering av Stora Lule älvs vattensystem ovan- för Porjus			500,000	—		
6	Förstärkning av kraftledningen Porjus—Gelli- vare—Kiruna			160,000	—		
7	Till täckande av förskott	35,000	—				
	Älvkarleby kraftverk:						
8	Anläggande av ett statens kraftverk vid Älv- karleby	2,500,000	—				
9	Ledningar för distribuering av elektrisk energi från Älvkarleby	2,500,000	—				
	Södertälje kanalverk:						
10	Inköp av inventarier och materialier för Söder- tälje kanalverk			10,000	—		
	Säger för statens vattenfallsverk	9,123,000	—	820,000	—	9,943,000	—
	E. Statens domäner.						
1	Inköp av skogsbärande eller till skogsbörd tjänlig mark			1,000,000	—		
2	Kostnader för bostadslägenheter åt vissa jägmästare			121,800	—		
	Säger för statens domäner			1,121,800	—	1,121,300	—
	Summa	30,807,000	—	9,962,300	—	40,169,300	—

Statens utlåningsfonder.

		Att täckas av				Summa	
		låne-medel		andra stats- inkomster			
		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
1	Odlingslånefonden	450,000	—			450,000	—
2	Egnahemslånefonden	6,800,000	—			6,800,000	—
3	Fonden för fiskerinäringens befrämjande	126,000	—			126,000	—
4	Norrländska nyodlingsfonden	100,000	—			100,000	—
5	Jordförmedlingsfonden	300,000	—			300,000	—
6	Täckdikningslånefonden	200,000	—			200,000	—
7	Lånefonden för inköp av ädla avelsston			100,000	—	100,000	—
8	Lånefonden för inköp av renar	6,000	—			6,000	—
9	Hantverkslånefonden	25,000	—			25,000	—
10	Fonden för bibanor inom vissa delar av riket	2,000,000	—			2,000,000	—
11	Järnvägslånefonden	1,500,000	—			1,500,000	—
Summa		11,507,000	—	100,000	—	11,607,000	—

Avbetalning å statsskulden.

		Att täckas av				Summa	
		låne-medel		andra stats-inkomster			
		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
A. Å de fonderade statslånen.							
Amortering.							
1	1880 års 3 1/2 % lån	2,831,400:	—				
2	1886 » 3 1/2 % »	522,258:	09				
3	1890 » 3 1/2 % »	598,666:	67				
4	1899 » 3 1/2 % »	384,840:	—	4,337,164	76		
Avsättning.							
5	3 6/10 % lånet	770,898:	24				
6	1888 års 3 % lån	159,600:	—				
7	1894 » 3 % »	147,204:	—				
8	1900 » 3 1/2 % »	181,600:	—				
9	1904 » 3 1/2 % »	120,000:	—				
10	1906 » 3 1/2 % »	144,000:	—				
11	1908 » 3 1/2 % »	272,400:	—				
12	1911 » 3 1/2 % »	360,000:	—				
13	Ytterligare avsättning till avbetalning å statsskulden	500,000:	—	2,655,702	24	6,992,867	—
B. Å övertagna lån.							
1	Kommunlån	45,133:	—				
2	Örebro—Svartå järnvägsaktiebolags obligationslån	16,000:	—				
	Järnvägsaktiebolaget Malmö—Konti- nentens obligationslån:						
3	Av år 1898	30,000:	—				
4	» » 1902	15,000:	—	106,133		106,133	
Summa				7,099,000	—	7,099,000	—

vilka utgifter, tillsammans uppgående till 273,739,700 kronor, uppgå till enahanda belopp, vartill statsverkets tillgångar för år 1914 här ovan beräknats; och erhåller riksstaten det utseende härvid fogade bilaga nr 1 utvisar.

Stockholm den 30 maj 1913.

På statsutskottets vägnar:

F. CL:SON WACHTMEISTER.

BILAGOR

Bilaga

Riksstat för

Inkomster.		Kronor.	ö.
A.	<i>Egentliga statsinkomster:</i>		
	I. Skatter:		
	1. Mantalspenningar	850,000: —	
	2. Skatt på inkomst, förmögenhet och rörelse	58,000,000: —	
	3. Tullar och acciser	110,800,000: —	169,650,000: —
	II. Uppbörd i statens verksamhet	5,571,700: —	175,221,700 —
B.	<i>Inkomster av statens produktiva fonder:</i>		
	I. Statens affärsverksamhet	39,398,000: —	
	II. Statens aktier	3,050,000: —	
	III. Statens utlåningsfonder (överskott)	4,286,000: —	
	IV. Arbetarförsäkringsfonden	1,450,000: —	48,184,000 —
C.	<i>Andel i riksbankens vinst för år 1912</i>		7,058,000 —
D.	<i>I anspråk tagna kapitaltillgångar</i>		962,000 —
E.	<i>Lånemedel</i>		42,314,000 —
Summa kronor		273,739,700	—

nr 1.

år 1914.

						Kronor.	ö.
Utgifter.							
<i>Verkliga utgifter.</i>							
		Ordinarie anslag.		Extra anslag.	Summa.		
I.	Första huvudtiteln	1,493,000	—	100,000	—	1,593,000	—
II.	Andra »	5,118,120	—	1,074,680	—	6,192,800	—
III.	Tredje »	1,794,052	—	541,848	—	2,335,900	—
IV.	Fjärde »	50,048,112	—	5,185,988	—	55,234,100	—
V.	Femte »	20,694,927	—	7,247,873	—	27,942,800	—
VI.	Sjätte »	12,102,013	—	11,212,587	—	23,314,600	—
VII.	Sjunde »	14,727,495	—	4,153,605	—	18,881,100	—
VIII.	Ättonde »	27,495,266	—	5,482,234	—	32,977,500	—
IX.	Nionde »	5,414,645	—	4,705,655	—	10,120,300	—
X.	Tionde »	6,059,198	—	3,172,302	—	9,231,500	—
Säger		144,946,828	—	42,876,772	—	187,823,600	—
XI.	Riksdags- och revisionskostnader m. m.					1,500,000	—
XII.	Räntor å statsskulden m. m.					25,540,800	—
						214,864,400	—
<i>Utgifter för kapitalökning:</i>							
		Att täckas av					
		Lånemedel.	Andra stats-	Summa.			
			inkomster.				
XIII.	Statens affärsverksamhet	30,807,000	—	9,362,300	—	40,169,300	—
XIV.	Statens utlåningsfonder	11,507,000	—	100,000	—	11,607,000	—
XV.	För avbetalning av stats-						
	skulden	—	—	7,099,000	—	7,099,000	—
Säger		42,314,000	—	16,561,300	—	58,875,300	—
						Summa kronor	273,739,700

Bilaga

Förslagsberäkning öfver riksgäldskontorets inkomster och

			Kronor.	ö.
Tillgångar.				
Innestående å giroräkning i riksbanken den 8 maj 1913	1,682,033: 17			
Kassabehållning samma dag	27,883: 97	1,709,917: 14		
Tillfälligt förräntade medel, kapital:				
svenska obligationer	3,382,613: 55			
av främmande stater utgivna obligationer och andra skuldförbindelser	12,374,424: 26			
innestående hos ett utländskt bankirhus	194,270: 13			
utländska valutor, förräntade genom förmedling av riksbanken	10,271,483: 47			
utländska växlar	20,001,229: 89	46,224,021: 30		
Inköpt guld		6,371,642: 63	54,305,581	07
Inkomster.				
<i>Inflytande räntor:</i>				
å lån tillhörande järnvägslånefonden	1,484,500: —			
» lån tillhörande allmänna byggnadslånefonden	36,100: —			
» riksgäldskontorets tillfälligt förräntade medel (efter gjort avdrag av de räntor, som tillkomma likvidations- och amortisementsfonden, fonden för statsskuldens amortering samt riksgäldskontorets pensionsfond)	300,000: —		1,820,600	—
<i>Inflytande kapitalavbetalningar:</i>				
å lån tillhörande järnvägslånefonden	572,000: —			
» lån tillhörande allmänna byggnadslånefonden	31,600: —		603,600	—
Fordran av statskontoret å 1912 års förslagsanslag:				
till riksdags- och revisionskostnader m. m.	530,594: 85			
» räntor å statsskulden m. m.	122,711: 67		653,306	52
Medel att överföras till fonden för statsskuldens amortering			1,425,882	12
Tjänst innehavares pensionsavgifter			1,200	—

nr 2.

utgifter från och med den 8 maj 1913 till samma års slut.

		Kronor.	ö.
Utgifter.			
<i>Riksdags- och revisionskostnader m. m.:</i>			
riksdags- och revisionskostnader	550,000: —		
kostnader för Riksdagens hus	45,000: —		
» » » bibliotek	5,900: —		
avlöningar m. fl. förvaltningskostnader vid riksgäldskontoret	70,100: —		
avlöning, resekostnader och expenser för justitieombuds-			
mannen och hans expedition	14,000: —	685,000	—
<i>Räntor å statsskulden m. m.:</i>			
ränta å de fonderade statslånen:			
3 $\frac{6}{10}$ % statslånet	3,053,481: 12		
1880 års 3 $\frac{1}{2}$ % lån	1,190,757: 07		
1886 » 3 $\frac{1}{2}$ % »	1,967,435: 56		
1888 » 3 % »	362,866: 67		
1890 » 3 $\frac{1}{2}$ % »	458,538: 89		
1894 » 3 % »	262,548: —		
1899 » 3 $\frac{1}{2}$ % »	1,151,778: 60		
1900 » 3 $\frac{1}{2}$ % »	635,600: —		
1904 » 3 $\frac{1}{2}$ % »	630,000: —		
1906 » 3 $\frac{1}{2}$ % »	756,000: —		
1907 » lån å 4 %	936,000: —		
1908 » » å 4 %	2,179,200: —		
1911 » » å 4 %	1,440,000: —	15,024,205: 91	
ränta å svenska skattkamarväxlar per $\frac{15}{4}$ 1915	399,250: —		
ränta å medgiven och beräknad ännu icke verkställd upp-			
låning	620,000: —		
ränta å följande av riksgäldskontoret övertagna lån:			
kommunlån	21,139: 13		
Örebro—Svartå järnvägsaktiebolags obliga-			
tionslån	26,000: —		
Järnvägsaktiebolaget Malmö—Kontinentens			
obligationslån:			
av år 1898	58,880: —		
» » 1902	16,120: —	122,139: 13	

	Kronor.	ö.
Anslag å riksstaten för år 1913, ytterligare lyftning under året:		
a) förslagsanslaget till riksdags- och revisionskostnader m. m.	475,000	—
b) förslagsanslaget till räntor å statsskulden m. m.	13,512,000	—
c) förslagsanslaget till avbetalning å statsskulden	1,703,000	—
<i>Upplåning:</i>		
Vid 1912 års riksdag beräknad upplåning för utgifter under samma och föregående år	7,755,678: 66	
Upplåning till betäckande av beräknade utgifter under år 1913:		
till fortsatt utveckling av statens telegraf- och telefonväsende	4,000,000: —	
» till inköp av mark för utvidgning av vissa järnvägsstationer	300,000: —	
» anskaffande av ny rörlig materiel vid statens redan trafikerade järnvägar	2,500,000: —	
» utläggning av ytterligare ett järnvägs-spår mellan Rönninge och Järna stationer	2,900,000: —	
» utläggning av ytterligare ett järnvägs-spår mellan Göteborg och Alingsås m. m.	1,100,000: —	
» fortsättning av statsbanan Järna—Nyköping—Norrköping	3,200,000: —	
» fortsättning av statsbanan Ulriksfors—Volgsjön	2,000,000: —	
» fortsättning av statsbanan Älvsby—Piteå	1,200,000: —	
» fortsättning av statsbanan Veittijärvi—Karungi—Matarengi	900,000: —	
» påbörjande av statsbanan Sveg—Brunflo	500,000: —	
såsom tilläggsanslag för redan utförda anläggningar vid Trelleborgs ångfärjestation	37,300: —	
för uppförande av en elektrisk kraftstation vid Porjusfallen i Stora Lule älv och anläggning av järnväg mellan Gellivare och Porjus m. m.	3,840,000: —	
» anläggning av en ny farled mellan Vänersborg och Göteborg	4,500,000: —	
» anläggning av ledningar för distribuering av elektrisk energi från statens kraftverk vid Trollhättan m. m.	1,500,000: —	
» anordningar vid Trollhätte kraftstation till förekommande av driftstörningar	110,000: —	
» inköp av inventarier för Trollhätte kraftverk	125,000: —	

		Kronor.	ö.
årsanslaget till Hans Maj:t Konungen	300,000: —		
ränta å köpeskillingen för fastigheten nr 1 i kvarteret Lejonet i Stockholm	90,000: —		
ränta å Konung Carl XIII:s hemgiftskapital	5,625: —		
ränta å Göta kanals reparationsfond	7,044: 45	16,568,264	49
<i>Avbetalning å statsskulden:</i>			
stadgad amortering å följande fonderade statslån:			
1886 års 3 $\frac{1}{2}$ % lån	453,333: 33		
1899 » 3 $\frac{1}{2}$ % »	371,880: —	825,213: 33	
avsättning till fonden för statsskuldens amortering i anledning av upptagande av nedannämnda fonderade statslån:			
3 $\frac{6}{10}$ % lånet	793,482: 12		
1908 års 3 $\frac{1}{2}$ % lån	272,400: —		
1911 » 3 $\frac{1}{2}$ % »	360,000: —	1,425,882: 12	
stadgad amortering å följande av riksgäldskontoret övertagna lån:			
kommunlån	38,482: 68		
Örebro—Svartå järnvägsaktiebolags obligationslån	16,000: —		
järnvägsaktiebolaget Malmö—Kontinentens obligationslån:			
av år 1898	29,000: —		
» » 1902	14,000: —	97,482: 68	
		2,348,578	13
Återbetalning till statskontoret av till riksgäldskontorets förvaltning överlämnade kassabehållningar		15,000,000	—
Återleverering till statskontoret å 1912 års förslagsanslag till avbetalning å statsskulden		28,548	80
I riksgäldskontoret inestående, byggnadsfonden för riksdags- och riksbanks- hus tillhöriga medel		7,924	76
Vid 1908 års riksdag till utgående från riksgäldskontoret anvisat förskott för uppförande av nya byggnader för naturhistoriska riksmuseum, 990,000 kronor, återstoden		190,000	—
<i>Utbetalningar att bestridas med lånemedel:</i>			
Järnvägslånefonden:			
1906 års fond:			
återstoden av 1908 års anslag	1,000: —		
» » 1909 » »	400: —		
» » 1910 » »	40,900: —	42,300: —	
<i>Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 6 saml. 89 häft. (Nr 158).</i>			

		Kronor.	ö.
för anläggning av ett statens kraftverk vid Älvkarleby	2,150,000: —		
» anläggning av ledningar för distribuering av elektrisk energi från statens kraftverk vid Älvkarleby m. m.	1,500,000: —		
till inköp av Södertälje kanal m. m.	780,000: —		
» odlingslånefonden	485,000: —		
» egnahemslånefonden	7,365,000: —		
» fiskerilånefonden	116,000: —		
» norrländska nyodlingsfonden	172,000: —		
» jordförmedlingsfonden	800,000: —		
» hantverkslånefonden	25,000: —		
» järnvägslånefonden	1,500,000: —		
» lånefonden för bibanor inom vissa delar av riket	1,000,000: —		
» lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	200,000: —	44,805,300: —	
	Kronor	52,560,978: 66	
som minskas med:			
följande anvisade eller beräknade fyllnadsbelopp till odlingslånefonden:			
återstoden av för åren 1902—1908 anvisadekr. 1,613,920: 23	1,113,920: 23		
för år 1909 beräknade	164,700: —		
» » 1910 »	170,000: —		
» » 1911 »	190,000: —	1,638,620: 23	
valutan för försålda obligationer av 3.6 % statslånet	53,845: —	1,692,465: 23	50,868,513 43

	Kronor.	ö.
1910 års fond:		
återstoden av 1912 års anslag 819,700: —		
1913 års anslag 1,500,000: —	2,319,700: —	
	2,62,000	—
Lånefonden för bibanor i västra Sverige:		
1912 års anslag 1,000,000: —		
1913 » » 1,000,000: —	2,000,000	—
Vid 1906 års riksdag till utgående från riksgäldskontoret anvisade medel, kronor 5,000,000, till inköp av vattenfall, lämpliga för elektrisk drift å statens järnvägar, återstoden 80,241		67
Vid 1907 års riksdag till utgående från riksgäldskontoret anvisade medel, kronor 300,000, för inköp av vissa fastigheter för statens anläggningar vid Trollhättan, återstoden 75,392		64
Vid 1909 års riksdag till utgående från riksgäldskontoret anvisade medel: till inköp av vissa fastigheter för statens anläggningar vid Trollhättan m. m., kronor 500,000, återstoden 403,025: 53		
» fullbordande av statsbanan från Morjärv över Storträsk till Lappträsk m. m., kronor 1,061,246, återstoden 200,000: —	603,025	53
Vid 1910 års riksdag till utgående från riksgäldskontoret anvisade medel: till fortsättning av statsbanan från Östersund till Ströms vattudal jämte bispår, kronor 1,500,000, återstoden 100,000: —		
» fullbordande av Statsbanan från Göteborg till Skee, kronor 2,038,000, återstoden 200,000: —		
» utläggning av ytterligare ett järnvägsspår mellan Rön- ninge och Järna järnvägsstationer m. m. 500,000: —	800,000	—
Vid 1911 års riksdag till utgående från riksgäldskontoret anvisade medel: till utläggning av ytterligare ett järnvägsspår mellan Rön- ninge och Järna järnvägsstationer m. m. 250,000: —		
» fullbordande av statsbanan från Bastuträsk till Skellefteå och vidare till Kallholmsfjärden, kronor 1,028,000, åter- stoden 328,000: —		
» fullbordande av statsbanan från Östersund till Ströms vattudal jämte bispår 1,400,000: —		
» fortsättning av statsbanan Järna—Nyköping—Norr- köping, kronor 4,000,000, återstoden 400,000: —		
» anordnande av en militärstation vid Keräsjoki håll- och mötesplats å järnvägen Lappträsk—Veittijärvi 32,500: —		
» till anläggning av en ny farled mellan Vänersborg och Göteborg, kronor 5,000,000, återstoden 800,000: —		
» anläggning av ledningar för distribuering av elektrisk energi från statens kraftverk vid Trollhättan m. m. 1,500,000: —		
» anläggning av ett statens kraftverk vid Älvkarleby, kronor 3,450,000, återstoden 400,000: —	5,110,500	—

	Kronor.	ö.
Vid 1912 års riksdag till utgående från riksgäldskontoret anvisade medel:		
till fortsatt utveckling av statens telegraf- och telefonväsende, kronor 4,000,000, återstoden	2,000,000: —	
» inköp av mark för utvidgning av vissa järnvägsstationer	300,000: —	
» fortsättning av statsbanan Järna — Nyköping — Norrköping	3,200,000: —	
» fortsättning av statsbanan Ulriksfors — Volgsjön, kronor 2,000,000, återstoden	900,000: —	
» till fortsättning av statsbanan Älvsby — Piteå, kronor 1,200,000, återstoden	700,000: —	
» fortsättning av statsbanan Veittjärvi — Karungi — Matarengi, kronor 900,000, återstoden	200,000: —	
» påbörjande av statsbanan Sveg — Brunflo	500,000: —	
» utläggning av ytterligare ett järnvägsspår mellan Rönninge och Järna järnvägsstationer, kronor 2,900,000, återstoden	2,450,000: —	
såsom tilläggsanslag för redan utförda anläggningar vid Trällebogs ångfärjestation	37,300: —	
till uppförande av en elektrisk kraftstation vid Porjusfallen i Stora Lule älv och anläggning av järnväg mellan Gellivare och Porjus, kronor 3,840,000, återstoden	2,640,000: —	
» anläggning av en ny farled mellan Vänersborg och Göteborg	4,500,000: —	
» anläggning av ledningar för distribuering av elektrisk energi från statens kraftverk vid Trollhättan m. m.	1,500,000: —	
» anordningar vid Trollhätte kraftstation till förekommande av driftstörningar	110,000: —	
» inköp av inventarier för Trollhätte kraftverk, kronor 125,000, återstoden	50,000: —	
» anläggning av ett statens kraftverk vid Älvkarleby m. m.	2,150,000: —	
» anläggning av ledningar för distribuering av elektrisk energi från statens kraftverk vid Älvkarleby	1,500,000: —	
» odlingslånefonden	485,000: —	
» egnahemslånefonden, kronor 7,365,000, återstoden	2,365,000: —	
» fiskerilånefonden	116,000: —	
» norrländska nyodlingsfonden	172,000: —	
» jordförmedlingsfonden	800,000: —	
» hantverkslånefonden	25,000: —	
» lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	200,000: —	
	26,900,300 —	

	Kronor.	ö.
Summa kronor	125,368,683	14

			Kronor.	ö.
<i>Beräknad behållning vid 1913 års slut:</i>				
riksgäldskontoret	36,397,845: 27			
varuti ingår valutan för 1913 års tillfälliga lån med kronor 19,976,000,				
likvidations- och amortisementsfonden	4,352,912: 82			
fonden för statsskuldens amortering	11,845,990: 06			
riksgäldskontorets pensionsfond	12,158: 97	16,211,061: 85	52,608,907	12
Summa kronor			125,368,683	14

Bilaga

Förslagsberäkning över riksgäldskontorets

		Kronor.	ö.
<i>Beräknad behållning vid 1914 års början:</i>			
riksgäldskontoret	36,397,845: 27		
häruti ingår valutan för 1913 års tillfälliga lån med kronor 19,976,000.			
likvidations- och amortissementsfonden	4,352,912: 82		
fonden för statsskuldens amortering	11,845,990: 06		
riksgäldskontorets pensionsfond	12,158: 97	16,211,061: 85	52,608,907 12
Inkomster:			
<i>Inflytande räntor:</i>			
å lån tillhörande järnvägslånefonden	1,680,000: —		
å lån tillhörande allmänna byggnadslånefonden	33,000: —		
å riksgäldskontorets tillfälligt förräntade medel (efter gjort avdrag av de räntor, som tillkomma likvidations- och amortissementsfonden, fonden för statsskuldens amortering och riksgäldskontorets pensionsfond)	500,000: —	2,218,000	—
<i>Inflytande kapitalavbetalningar:</i>			
å lån tillhörande järnvägslånefonden	626,000: —		
å lån tillhörande allmänna byggnadslånefonden	36,000: —	662,000	—
Medel att överföras till fonden för statsskuldens amortering		2,155,702	24
Tjänstinnehavares pensionsavgifter		2,160	50
Ersättning för beräknat förskott för uppförande av nya byggnader för naturhistoriska riksmuseum		990,000	—
D:o för utbetalt förskott för uppförande av nya byggnader för allmänna barnbördshuset i Stockholm		574,860	—
<i>Anslag å riksstaten för år 1914:</i>			
a) förslagsanslaget till riksdags- och revisionskostnader m. m.		1,500,000	—
b) förslagsanslaget till räntor å statsskulden	24,353,000: —		
varifrån avräknas förestående beräknade ränteinkomster å lån tillhörande järnvägslånefonden och allmänna			

nr 3.

inkomster och utgifter år 1914.

	Kronor.	ö.
Utgifter.		
<i>Riksdags- och revisionskostnader m. m.:</i>		
riksdags- och revisionskostnader	1,225,000: —	
kostnader för Riksdagens hus	75,000: —	
» » » bibliotek	7,000: —	
avlöningar m. fl. förvaltningskostnader vid riksgäldskontoret	162,000: —	
avlöning, resekostnader och expenser för justitieombuds- mannen och hans expedition	31,000: —	
	1,500,000 —	
<i>Räntor å statsskulden m. m.:</i>		
ränta å de fonderade statslånen:		
3 $\frac{6}{10}$ % lånet	3,053,481: 12	
1880 års 3 $\frac{1}{2}$ % lån	2,331,964: 64	
1886 » 3 $\frac{1}{2}$ % »	1,951,697: 74	
1888 » 3 % »	725,733: 33	
1890 » 3 $\frac{1}{2}$ % »	906,601: 11	
1894 » 3 % »	525,096: —	
1899 » 3 $\frac{1}{2}$ % »	1,138,762: 80	
1900 » 3 $\frac{1}{2}$ % »	1,271,200: —	
1904 » 3 $\frac{1}{2}$ % »	1,260,000: —	
1906 » 3 $\frac{1}{2}$ % »	1,512,000: —	
1907 » lån å 4 %	1,872,000: —	
1908 » » å 4 %	2,179,200: —	
1911 » » å 4 %	2,880,000: —	
	21,607,736: 74	
ränta å svenska skattkamarväxlar per $\frac{15}{4}$ 1915	799,040: —	
ränta å medgiven och beräknad ännu icke verkställd upplåning	1,407,000: —	
ränta å följande av riksgäldskontoret övertagna lån:		
kommunlån	19,918: 81	
Örebro—Svartå järnvägsaktiebolags obliga- tionslån	25,360: —	

		Kronor.	ö.
byggnadslånefonden samt å riksgäldskontorets tillfälligt förräntade medel, tillsammans		2,218,000: —	22,135,000 —
c) anslaget till avbetalning å statsskulden		6,599,000: —	
varifrån avräknas förestående beräknade kapitalavbetal- ningar å lån tillhörande järnvägslånefonden och all- männa byggnadslånefonden, tillsammans		662,000: —	5,937,000 —
Summa kronor		88,783,629	86

			Kronor.	ö.
järnvägsaktiebolaget Malmö—Kontinentens obligationslån:				
av år 1898	57,720: —			
» » 1902	31,680: —	134,678: 81		
årsanslaget till Hans Maj:t Konungen		300,000: —		
ränta å köpeskillingen för fastigheten nr 1 i kvarteret Lejonet i Stockholm		90,000: —		
ränta å konung Carl XIII:s hemgiftskapital		7,500: —		
ränta å Göta kanals reparationsfond		7,044: 45	24,353,000	—
<i>Avbetalning å statsskulden:</i>				
stadgad amortering å följande fonderade statslån:				
1880 års 3 $\frac{1}{2}$ % lån	2,831,400: —			
1886 » 3 $\frac{1}{2}$ % »	522,258: 09			
1890 » 3 $\frac{1}{2}$ % »	598,666: 67			
1899 » 3 $\frac{1}{2}$ % »	384,840: —	4,337,164: 76		
avsättning till fonden för statsskuldens amortering i anledning av upptagandet av nedannämnda fonderade statslån:				
3 $\frac{3}{10}$ % lånet	770,898: 24			
1888 års 3 % lån	159,600: —			
1894 » 3 % »	147,204: —			
1900 » 3 $\frac{1}{2}$ % lån	181,600: —			
1904 » 3 $\frac{1}{2}$ % »	120,000: —			
1906 » 3 $\frac{1}{2}$ % »	144,000: —			
1908 » 3 $\frac{1}{2}$ % »	272,400: —			
1911 » 3 $\frac{1}{2}$ % »	360,000: —	2,155,702: 24		
stadgad amortering å följande av riksgäldskontoret övertagna lån:				
kommunlån	45,133: —			
Örebro—Svartå järnvägsaktiebolags obligationslån	16,000: —			
järnvägsaktiebolaget Malmö—Kontinentens obligationslån:				
av år 1898	30,000: —			
» » 1902	15,000: —	106,133: —	6,599,000	—
<i>Beräknad behållning vid 1914 års slut:</i>				
riksgäldskontoret		37,962,705: 27		
varuti ingår valutan för 1913 års tillfälliga lån med kronor 19,976,000.				
likvidations- och amortisationsfonden	4,352,912: 82			
fonden för statsskuldens amortering	14,001,692: 30			
riksgäldskontorets pensionsfond	14,319: 47	18,368,924: 59	56,331,629	86
		Summa kronor	88,783,629	86